

NESTNIK

Letnik IXX.

Celovec, petek, 27. marec 1964

Štev. 13 (1139)

Vsem naročnikom, bralcem
in prijateljem
želita prijetne praznike

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

U TANT V ŽENEVI:

Obveznost do človeštva

Politična volja in ekonomska modrost naj vas združeni vodita pri delu v prihodnjih dvanajstih tednih, kajti le tako boste dosegli in izpolnili obveznosti do človeštva — je poudaril v svojem otvoritvenem govoru na konferenci v Ženevi generalni sekretar Organizacije Združenih narodov U Tant in potem med drugim izvajal:

Ta konferenca je pomemben dogodek v zgodovini mednarodnega sodelovanja in bo pomenila — kot upamo — odločilen preokret v delovanju OZN na gospodarskem področju. Napori svetovne organizacije za ohranitev miru bi bili kompromitirani, če se ne bi hkrati spoprijela tudi s problemi trgovine in razvoja. Problem ohranitve miru je kompleksen kot življenje samo. Morda bo prav naša generacija najlažje spoznala, da mednarodni odnosi niso omejeni samo na diplomatske akcije in vojaško silo, na katero se naslanjajo te akcije, temveč da na te odnose vplivajo tudi tisti, ki si na poljih in v tovarnah služijo vsakdanji kruh.

Za povojni svet sta značilna dva vzporedna procesa, prvi je politične, drugi gospodarske narave. Po vojni so se kolonialni in polkolonialni narodi naglo osamosvojili. Azija, Afrika in Latinska Amerika so zavzele pomembno mesto v OZN, kjer nastopajo kot »dežele v razvoju«. Toda te dežele v razvoju se ne razvijajo oziroma se ne razvijajo dovolj naglo. Ne samo, da se njihova zaostalost za industrializiranimi državami nenehno večja, tudi njihov življenjski standard izgublja glede na rast prebivalstva v absolutni vrednosti. To je dilema današnjega časa: politične emancipacije ne spremlja v ustrezni meri gospodarski napredek. Danes ni več nerazvite dežele na svetu, ker ne bi vedeli, da obstajajo drugod družbe, ki žive v izobilju in da je bila marsikatera danes razvita dežela še pred nedavnim v predindustrijskem stadiju. Odkar se je nerazviti svet tega zavedel, se noče zadovoljevati s svojim položajem.

Generalni sekretar OZN je nato govoril o neugodnem razvoju sistema mednarodne blagovne menjave. Mednarodni trgovinski sistem je bil dolga desetletja v korist deželam, ki žive v izobilju — zakaj ne bi zdaj ustvarili trgovinskih pogojev, ki bi omogočili tudi hitrejši razvoj tistih, ki so nerazviti. Naloga te konference je, da dela. V tej dvorani ste se zbrali veliki državniki in gospodarstveniki malih in velikih, bogatih in siromašnih dežel. Uspeli boste le ob iskrenem sodelovanju in če se boste zavedali skupnih obveznosti do človeštva.

Socialistična zmaga na Gradiščanskem

V nedeljo so bile na Gradiščanskem deželnozborske volitve, katerih pomen je daleč presegal deželne meje. Izvedene so bile namreč ravno v času, ko so se vladna pogajanja na Dunaju nevarno zaostila ob vprašanju, v katerem se kažejo posebno očitne razlike med obema velikima strankama. Poleg tega pa je bilo številčno razmerje med SPÖ in ÖVP na Gradiščanskem že pri zadnjih volitvah tako »napeto«, da lahko najmanjša sprememba privede do odločilnega premika. Do tega je tudi prišlo — Gradiščanska bo imela zdaj socialističnega deželnega glavarja.

Izid volitev je naslednji: SPÖ 79.630 glasov in 16 mandatov (pri zadnjih deželnozborskih volitvah 75.090 — 15; pri državnozborskih volitvah leta 1962 pa 76.389), ÖVP 78.101 in 15 mandatov (78.316 — 16;

80.456), FPÖ 5965 in 1 mandat (7486 — 1; 6602), KPO 1405 (1772; 1715). Socialisti so torej pridobili 4540 glasov, v primerjavi z državnozborskimi volitvami pa 3241; ÖVP je zgubila 215 glasov, napram letu 1962 pa 2355 glasov, medtem ko znaša zguba FPÖ 1521 oziroma 637 glasov ter pri KPO 367 odnosno 310 glasov.

Predsednik SPÖ dr. Pittermann je v svojem prvem komentarju k izidu gradiščanskih volitev poudaril, da pomeni plebiscit proti obstoječi in proti morebitni novi aristokratski gosposki. S tem je izrazil, da je prebivalstvo Gradiščanske dalo ÖVP pravičen odgovor na njeno mešetarjenje v zvezi s habsburškim vprašanjem.

Gradiščanska je zdaj tretja zvezna dežela Avstrije (poleg Dunaja in Koroške), ki bo imela socialističnega deželnega glavarja.

Občni zbor Zveze koroških partizanov:

Dosledno stojimo na braniku svobode in demokracije

Iz vseh krajev južne Koroške so prišli partizanski borci in zastopniki naših družin, ki so v letih protifašistične borbe kakorkoli podpirale osvobodilno gibanje, na občni zbor Zveze koroških partizanov, kateri je bil zadnji nedeljo v celovski Delavski zbornici. Kakor jih je med borbo združevala misel upora, tako jih danes druži zavest, da je treba vztrajno čuvati pridobitve junaškega boja, priporjene z ogromnimi žrtvami; da je treba zvesto braniti svobodo in demokracijo, za katero so najboljši izmed njih žrtvovali kri in življenje.

Kot gostje so se občnega zbora udeležili član predsedstva Zveze združenj borcev NOV Slovenije Stane Bizjak, zastopnik Zveze socialističnih borcev za svobodo podpredsednik Heinrich Kanolzer in član Franz Schweinzer ter predsednik koroškega deželnega vodstva avstrijskega odporniškega gibanja in žrtev fašizma Josef Nischelwitzer.

Občni zbor je najprej počastil spomin v zadnjem času umrlih članov in se ob tej priložnosti spomnil tudi Staneta Mrharja, kateri je kot prvi vžgal iskro upora med koroškimi Slovenci; Franca Primožiča-Marka, rajaka iz Št. Jakoba v Rožu, ki je vodil odporniško gibanje po naših krajih; ter Franza Honnerja, komandanta prvega avstrijskega partizanskega bataljona. Posebna delegacija pa je položila venec na grob Janeza Županca, najstarejšega koroškega partizana, ki je prvi padel na domačih tleh.

V svojem obširnem poročilu je predsednik ZKP Karel Prušnik-Gašper zlasti poudaril tri važne obletnice: 30-letnico 12. februarja 1934, 20-letnico ustanovitve prvega avstrijskega bataljona ter 20-letnico zmage

nad oboroženim fašizmom, ki jo bomo obhajali prihodnje leto. Ko je govoril o 12. februarju 1934, je dejal, da je spomin na ta zgodovinski dan bivšim borcev še toliko bolj svet, ker je bil to signal oboroženega odpora proti fašizmu. »Koroški Slovenci smo februarске dogodke spremljali z globokim ogorčenjem in zato tudi ni slučaj, da so se naši delavci in kmečki fantje odzvali klicu osvobodilnega gibanja, ko je leta 1942 prodrl tudi na Koroško. Pod najtežjimi pogoji so se vključili v partizansko vojsko; postali so dosledni in predani borci proti nacizmu in tudi danes ter v bodoče bomo bivši partizani vedno na strani istih naprednih sil v Avstriji, ki častijo spomin 12. februarja 1934. To je naša dolžnost in naloga, da do-

Svetovna konferenca o trgovini in razvoju

V navzočnosti 1500 delegatov iz 122 držav se je v ponedeljek začela v Ženevi svetovna konferenca OZN o trgovini in razvoju, ki pomeni začetek novega poglavja v razvoju gospodarskih in hkrati tudi političnih odnosov sodobnega sveta. Pred seboj ima veliko in odgovorno nalogo: najti novo razporeditev bremen v mednarodni trgovinski menjavi in s tem ustvariti pogoje za hitrejši razvoj svetovnega gospodarstva, prav tako pa tudi zmanjšati razlike med razvitimi državami in deželami v razvoju, skratka med bogatimi in revnimi, kar je pogoj za resnično vsestransko uveljavljanje načel miroljubnega sožitja in s tem zagotovitev trajnega miru v svetu. Prihodnjih dvanajst tednov bo pokazalo, kako daleč ji bo to uspelo in v koliko bo opravičila zaupanje, ki ga vanjo stavi vsa svetovna javnost.

Na prvem plenarnem zasedanju, kjer je govoril tudi generalni sekretar OZN U Tant, je bil za predsednika konference izvoljen finančni minister in minister za gospodarsko načrtovanje Združene arabske republike dr. Abdel Moneim El Kajsuni, za predsednike petih odborov, v katerih bodo v prihodnjih treh mesecih obravnavali glavna vprašanja trgovine in razvoja, pa predstavniki Argentine, Avstralije, Indije, Jugoslavije in Nigerije. Poleg tega so izvolili 27 podpredsednikov in

generalnega poročevalca konference ter sprejeli dnevni red, ki obsega 18 točk.

Zenevski konferenci so mnogi državniki poslali posebne poslanice, v katerih so poudarili zgodovinski pomen tega zasedanja kot pomembnega dogodka v mednarodnih odnosih, ki vzbujajo velike upe, da bo mednarodna skupnost dosegla boljše pogoje za splošni napredek na svetu in zlasti za pospešeno gospodarsko rast držav v razvoju. S tem bo konferenca tudi veliko prispevala k izboljšanju razmer na svetu in mednarodnega sodelovanja, hkrati pa k utrditvi miru.

Med generalno razpravo, ki se je začela v torek, je prišlo že takoj ob začetku do ostre obsodbe sedanjih oblik mednarodne blagovne menjave, ki so v prvi vrsti krive na tem, da se prepad med bogatimi in revnimi stalno večja. Dežele v razvoju zato zahtevajo čimbolj pravično in današnjemu času primerno ureditev mednarodnih trgovinskih odnosov, kar pomeni uveljaviti načelo enakopravnosti v trgovinskih odnosih in obsoditi gospodarsko nasilje ter diskriminacijske ukrepe. Zastopnik teh dežel, argentinski generalni sekretar konference Raoul Prebisch, je v tej zvezi poudaril, da sedanje oblike gospodarskega sodelovanja vse premalo upoštevajo razlike v gospodarski strukturi bogatih in revnih držav, zato »je treba uveljaviti novo politiko sodelovanja«.

Sporazum o vladi

Po dolgotrajnih pogajanjih sta se obe veliki stranki sporazumeli o bodočem sodelovanju v vladni koaliciji in bo sedanja provizorična vlada prihodnji četrtek formalno odstopila, še istega dne pa bo novi zvezni kancler dr. Klaus predstavil novo državno vodstvo zveznemu prezidentu ter v parlamentu podal izjavo, o kateri bo parlament razpravljal v petek.

S tem se je končala večtedenska vladna kriza, za katero je bila posebno značilna razprava med ÖVP in SPÖ o tako imenovanem habsburškem vprašanju. Izkazalo se je, da se stališča obeh strank v tem vprašanju bistveno razlikujejo in le doslednosti socialistov je pripisati, da je morala ÖVP končno pristati na sporazum, ki zagotavlja notranji mir v Avstriji.

sledno stojimo na braniku svobode in demokracije ter se borimo za uničenje zadnjih ostankov fašistične miselnosti." Govorec o prvem avstrijskem partizanskem bataljonu, je naglasil, da so koroški partizani zastavili vse sile, da bi v protifašistično gibanje vključili tudi ostali del avstrijskega ljudstva in so s tem izpričali globoko mednarodno zavest. Prav tako pa so tudi danes pripravljeni, da skupno z avstrijskimi patrioti branijo demokracijo kot glavno pridobitev osvobodilnega gibanja.

Ko je opozoril na 20. obletnico zmage nad fašizmom, ki jo bomo slavili prihodnje leto, je predsednik ZKP poudaril, da so vse pridobitve in demokratske pravice, ki jih danes uživamo, plod protifašističnega boja. Tega se moramo vedno zavedati in to resnico moramo posredovati tudi naši mladini, da bo znala čuvati to, kar danes že imamo in kar želimo nenehno izboljševati. »Ne želimo, da bi se ponovili časi, ki jih je doživela starejša generacija; hočemo mir v svetu, želimo dobre odnose med narodi in državami, zato bomo tudi v bodoče zastavili vse sile, da se pri nas v Avstriji in drugod po svetu ohrani in utrjuje demokracija.«

Občni zbor so pozdravili tudi zastopniki združenj borcev Slovenije in Avstrije ter zlasti poudarili skupni boj proti fašizmu. Kakor fašizem pri svojem zatiranju ni poznal narodnih razlik, tako je tudi osvobodilni boj združeval vse demokrate ne glede na jezik ali narodnost. Skupno smo se borili za svobodo in tudi danes je naša dolžnost, da skupno čuvamo pridobitve tega našega boja, da se prizadevamo za zblizevanje in medsebojno spoznavanje ter tako prispevamo svoj delež k mirnemu sožitju. Ostati moramo zvesti idealom demokracije, napredka in svobode, ker le tako bomo vredni naših padlih tovarišev in doprinešenih žrtv.

V zaključni diskusiji so bile znova poudarjene pridobitve osvobodilnega boja, hkrati pa je bilo ugotovljeno, da koroški Slovenci še daleka ne uživamo vseh pravic, ki smo si jih priborili v boju, katerega cilj je bila tudi svoboda naše avstrijske domovine. »Na naši zemlji imamo nebroj pokopališč in spomenikov, ki pričajo o borbi za enakopravnost, toda drugih dokazov enakopravnosti na tej naši zemlji ni, ki bi pričali, da živimo tukaj avstrijski državljani nemškega in slovenskega jezika. Zato se moramo za to enakopravnost še naprej boriti in se prizadevati, da bo zavladal mir med obema narodoma v deželi. Predvsem pa se moramo zavedati, kaj smo dolžni borcev proti fašizmu: njim se imamo zahvaliti za vse, kar smo že dosegli in kar si bomo še izbojevali z našo vztrajno borbo za dosego popolne in vsestranske enakopravnosti!«

Avstrijska zunanja trgovina v letu 1963

Avstrijski eksport zadnja leta vedno bolj zaostaja za njenim importom. Lani je Avstrija uvozila kar za 9,1 milijarde šilingov več blaga, kot ga je izvozila. S tem se je primanjkljaj njene zunanje trgovine v primerjavi z letom 1962 povečal za 1,6 milijarde šilingov.

Pasivum v avstrijski zunanji trgovini gre predvsem na račun trgovanja z deželami Evropske skupnosti — EWG. V trgovanju s temi deželami je Avstrija pasivna za 8,7 milijarde šilingov. Ta pasivum pa bi bil še mnogo večji, če ne bi bila Avstrija v trgovini z Italijo aktivna za 2,37 milijarde šilingov. Aktivum v trgovini z Italijo je lani narasel za 640 milijonov šilingov, povzročil pa ga je eksport lesa in živine. V Italijo namreč gre dve tretjini avstrijskega izvoza lesa.

Ce je v medsebojni trgovinski izmenjavi Italija zadolžena nasproti Avstriji, je v trgovini z Zahodno Nemčijo Avstrija veliki dolžnik. Njen pasivum znaša tu 8,9 milijarde šilingov, kar je za dobro milijardo več kot leta 1962. Avstrijski eksport v Zahodno Nemčijo je lani znašal 9 milijard šilingov, njen import iz Zahodne Nemčije pa je narasel za 1 milijardo na 18 milijard šilingov.

Zelo očiten je avstrijski pasivum tudi v trgovini s Francijo. Lani je znašal eno milijard šilingov in se povečal za 178 milijonov. V trgovini z deželami Beneluxa je bila Avstrija pasivna za 588 milijonov šilingov.

Avstrija pa je pasivna tudi v trgovini z državami Malega območja za svobodno trgovanje v Evropi ali — kakor temu pravimo — EFTA. Vendar znaša skupni pasivum nasproti tem deželam le 481 milijonov šilingov in gre v celoti na račun trgovine z Veliko Britanijo. V trgovini z ostalimi državami tega območja, to je z Dansko, Norveško, Portugalsko, Švedsko in Švico, je Avstrija aktivna, v trgovini z Veliko Britanijo pa je pasivna za milijardo šilingov. Ta pasivnost izvira iz močnega porasta trgovanja med obema deželama, katerega vrednost je na strani avstrijskega eksporta v Veliko Britanijo narasla od 414 milijonov šilingov leta 1962 na 1347 milijonov šilingov, na strani avstrijskega importa iz Velike Britanije pa od 304 na 2342 milijonov šilingov.

Ugodnejša je bilanca avstrijske trgovine z vzhodnoevropskimi državami. V trgovini s Sovjetsko zvezo, Madžarsko in Bolgarijo je Avstrija aktivna za 629 milijonov šilingov, pasivna pa je edino v trgovini s Poljsko, ki je lani z uvozom prašičev v Avstrijo doživela močan povrat. Poljski izvoz v Avstrijo je s tem narasel od 204 na 1052 milijonov, avstrijski izvoz na Poljsko pa od 233 na 527 milijonov šilingov. Pasivum torej znaša 525 milijonov šilingov. V trgovini z Madžarsko je Avstriji uspelo, da je pasivum leta 1962 spremenila v aktivum 142 milijonov šilingov. V trgovini z vzhodnoevropskimi deželami je torej Avstrija aktivna za 104 milijone šilingov.

V trgovini s prekoceanskimi deželami je Avstrija pasivna v trgovini z Združenimi državami Amerike in z Brazilijo. Njena pasivnost v trgovini s temi dvema deželama se je lani sicer rahlo zmanjšala, vendar je še vedno znašala okoli milijardo šilingov.

o o o

Ta razvoj v avstrijski zunanji trgovini povzroča avstrijskemu gospodarstvu in vladi precejše skrbi. Posebno pereče probleme pa postavlja avstrijsko podpravljenost industrijo. Zaradi nenakladnosti, ki jo do nje vedno bolj očitno kaže, ki jo predstavlja privatni industrijski in finančni kapital in ki se zavzema za reprivatizacijo podpravljenosti industrije, se ta v času integracije bori z velikimi težavami tako na področju investicij za preusmeritev in racionalizacijo proizvodnje kot tudi na področju uveljavljanja na mednarodnih tržiščih.

Zadnje čase se zaradi tega vicekancler Pittermann, ki je v vladi pristojen za podpravljenost industrijo, in zunanji minister Kreisky močno prizadevata, da bi za avstrijsko podpravljenost industrijo odprla nova tržišča in nove možnosti sodelovanja z industrijami drugih dežel. Po obiskih delegacije avstrijske podpravljenosti industrije na Poljskem in v Jugoslaviji se je pod vodstvom Pittermanna pred 14 dnevi mudila veččlanska delegacija avstrijske podpravljenosti industrije v Veliki Britaniji in razgovarjala tam s predstavniki vlade, industrije in bank o možnostih sodelovanja pri gradnji in financiranju industrije v svetlu, zlasti na bližnjem vzhodu. Po poročilih avstrijskega tiska so britanski krogi pokazali veliko zanimanje za sodelovanje z avstrijsko podpravljenost industrijo. Z avstrijsko delegacijo so se dogovorili, da bodo razgovore nadaljevali, ko bo v isti zadevi prišla britanska delegacija na Dunaj.

V istem času se je avstrijski zunanji minister Kreisky mudil v Združenih arabskih republikah in se podobno kot lani jeseni v Indiji prizadeval za nadaljnjo integracijo gospodarskega, tehničnega in kulturnega sodelovanja med obema deželama. Tudi pri teh razgovorih je naletel na razumevanje in spoznavnost v vrsti vprašanj za zboljšanje obojestranskega sodelovanja. Ker je ob tej priložnosti pov-

Gospodarske skrbi Združenih narodov

OZN je že pred leti zašla v resne finančne težave in je zaradi tega razpisala posebno posojilo več sto milijonov dolarjev. Zaradi mirovniških akcij v Kongu in na Srednjem vzhodu pa so te težave postale še večje, naravnost katastrofalne, ker so Sovjetska zveza in ostale vzhodnoevropske države doslej odklanjale, da bi prispevale kakršna koli finančna sredstva za te akcije.

Amerika in Velika Britanija sta pred nedavnim pripravili načrt, po katerem naj bi Generalna skupščina sestavila poseben odbor, ki bi se v bodoče bavil s problemi financiranja mirovniških sil OZN. Novi odbor naj bi imel po tem predlogu 15 članov: sestavljen naj bi bil iz predstavnikov petih velesil, ki so stalne članice Varnostnega sveta, ter iz predstavnikov petih razvitih zahodnih držav in petih v razvoju.

Kakor je bilo pričakovati, pa ta predlog pri Sovjetski zvezi ni našel na dober odmev. Sovjetska vlada je v tej zvezi sporočila, da je ameriško-britanski predlog brez sleherne pravne podlage in da nasprotuje ustanovni listini OZN, hkrati pa predstavlja poskus, da bi odvzeli Sovjetski zvezi nekatere pravice v OZN, ker ni hotela prispevati finančnih sredstev za poravnavo stroškov, ki so nastali vsled operacij OZN v Kongu in na Srednjem vzhodu. Sovjetska zveza je glede teh prispevkov mnenja, da bi tisti, ki so zagrešili agresijo, morali odgovarjati tudi za njene posledice in trpeti finančno breme, kajti vsaka druga rešitev bi samo opogumila napadalce. Zaradi tega Sovjetska zveza tudi zdaj ni pripravljena prispevati finančna sredstva za operacije OZN na Srednjem vzhodu in v Kongu, zlasti ker ni nobene zakonske podlage, po kateri bi morale vse države financirati te operacije.

Skrajšan delovni čas - večja proizvodnja

Proizvodnja v Litostroju bo letos narasla za 19 odstotkov

Ljubljanski »Litostroj« — velikan železarske industrije — je eden izmed velikih industrijskih objektov, ki so bili zgrajeni v Jugoslaviji po drugi svetovni vojni. Na poti v Ljubljano vzbuja pozornost s svojimi velikimi halami, prav tako pa tudi s svojim prostornim stanovanjskim naseljem, kjer so našli sodobno urejene domove mnogi delavci in uslužbenci tega podjetja. Pozornost pa vzbuja tudi z razvojem svoje proizvodnje, kajti ime Litostroj je danes znano že širom po svetu.

Proizvodnja v Litostroju narašča iz leta v leto in bo še naprej naraščala. V letošnjem letu je z naročili zasledenih že 85 odstotkov planirane proizvodnje na glavnih področjih: turbine, črpalke, dizelski motorji in talni transport, žerjavi in oprema za cementarne. Ostalih 15 odstotkov pa bo v glavnem kritih s proizvodi maloserijske proizvodnje, katere udeležba v skupni blagovni proizvodnji se bo letos dvignila na približno 37 %.

Glavni poudarek v tej proizvodnji bo letos na talnih transportnih sredstvih, viličarjih z nosilnostjo 2, 3,5 in 5 ton, bagrih in avtodvigalih z nosilnostjo po 4 in 8 ton, hkrati pa tudi na dizelskih motorjih. Samo za Sovjetsko zvezo bodo letos izdelali 50 viličarjev po 5 ton nosilnosti, kakršnih je Litostroj že lani izdelal za Sovjetsko zvezo 100. Zanimanje za ta vozila talnega transporta v industriji pa narašča tudi v drugih evropskih in izvenevropskih državah.

Na področju proizvodnje hidravličnih strojev je zaradi povečanega izvoza narasla zlasti proizvodnja turbin in hidromehanske opreme; s 4200 tonami bo letos bistveno presegla dosedanje povprečno letno proizvodnjo 3000 ton. Dobra četrtina te proizvodnje bo šla v inozemstvo, kar potrjuje veliki ugled, ki si ga je Litostroj pridobil na zunanjih tržiščih kot proizvajalec opreme za hidroelektrarne. Nadaljevala pa se bo tudi dobava večjih mostnih tekalnih žerjavov z nosilnostjo nad 100 ton, za katere se posebno zanima Indija.

Letošnja skupna proizvodnja v Litostroju

620.000 obiskovalcev na dunajskem velesejmu

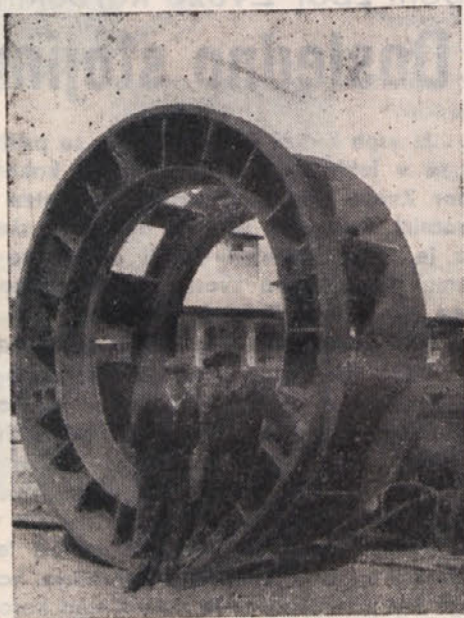
V nedeljo zvečer je bil zaključen letošnji spomladanski mednarodni velesejem na Dunaju, o katerem smo v našem listu že obširno poročali. Kljub izredno slabemu vremenu je zabeležil lep uspeh tako glede števila obiskovalcev kakor tudi glede sklenjenih poslovnih zvez.

Skupno so našli 620.000 obiskovalcev, kar pomeni, da slabo vreme ni bistveno vplivalo na obisk, kajti pri lanskoletnem spomladanskem velesejmu je bilo za beleženih le kakih 5000 obiskovalcev več. Pa tudi v primerjavi z lanskoletno jesensko prireditvijo (635 tisoč obiskovalcev) ni prišlo do večjih sprememb.

bil zunanega ministra ZAR Favzija na obisk na Dunaj, je pričakovati ugoden zaključek načetih razgovorov.

V sklopu prizadevanj avstrijskih socialistov za pridobivanje novih tržišč in novih možnosti sodelovanja za avstrijsko podpravljenost industrijo, da bi s tem zmanjšali pasivum v avstrijski zunanji trgovini, je napovedan žejo

bo dosegla 23.800 ton, kar pomeni v primerjavi z letom 1963 povečanje za kakih 19 odstotkov. To pa bo doseženo kljub temu, da je bil v Litostroju z uvedbo 42-urnega delovnega tedna skrajšan delovni čas.

»Velikan« proizvaja velikan

Predor tudi pod Gibraltarjem?

»Če so se Angleži odločili za predor, ki bo pod Rokavskim prelivom povezal britansko in francosko obalo, je ta reč prav gotovo izvedljiva tudi v morski ožini med Tangerjem in Gibraltarjem«, pravijo Marokanci, ki so pripravili že nekaj osnutkov in računov.

Kakor segajo prvi, za tiste čase fantastični osnutki za prometno zvezo čez Rokavski preliv skoraj 200 let v preteklost, tako tudi podobna zamisel z Gibraltarjem nikakor ni nova. Najstarejši načrti imajo že letnico 1869; v prvih letih našega stoletja sta dva Francozca sanjara o 40 km dolgem predoru vsaj 500 m pod morskim dnom; neki gradbeni inženir pa se je ogreval za 18 km dolg most, katerega stebri bi bili kilometre vsaksebi, nosili pa bi poleg dvotirne železnice tudi tri avtomobilске ceste in široko stezo za pešce.

Današnji načrti so seveda že bolj realni in so v Maroku mnenja, da morajo biti tudi izvedljivi, če upoštevamo splošni tehnični napredek in izkušnje, ki so si jih na tem področju pridobili ljudje zlasti v zadnjih desetletjih. Predvsem pa se sklicujejo Marokanci na vsesranski pomen take prometne zveze in pravijo, da bi bila vožnja z avtom skozi predor pod Gibraltarsko ožino baje za 40 odstotkov cenejša od prevoza z ladjo. Njihovo geslo se danes glasi: »Štirinajst minut za pot na ono stran Gibraltarske ožine!«

obisk Pittermanna v Romuniji, do katerega bo prišlo že v kratkem. Avstrijski socialisti poskušajo dobiti za Avstrijo nova tržišča in se na tej poti zlasti prizadevajo, da bi aktivirali trgovino in sodelovanje z vzhodnoevropskimi deželami in deželami v razvoju, da bi dobili novih naročil za avstrijsko industrijo in tako ohranili sedanjo polno zaposlitev.

POŠIROKEM SVETU

LJUBLJANA. — V Ljubljani se je dva dni mudila na obisku delegacija Zveze francoskih združenj borcev. Delegacija, ki je bila gost Zveze združenj borcev Jugoslavije, je razgovarjala z zastopniki Zveze borcev Slovenije o reševanju socialne problematike bivših borcev in vojaških invalidov v Sloveniji. Med svojim obiskom v Sloveniji je francoska delegacija obiskala nekatere zgodovinske kraje in center za rehabilitacijo v Ljubljani.

KALKUTA. — V mestu Rourkela v državi Orisa je prišlo do hudih spopadov med hindujski in muslimani, pri čemer je bilo 29 mrtvih in 59 ranjenih. Na poziv krajevnih oblasti je zvezna vlada takoj poslala v mesto enote vojske. Tudi v drugih krajih Orise je prišlo do neredov, plenitev trgovin in požigov.

MOSKVA. — Ravnatelj »Izvestij« Adžubej pravi v nekem članku, da bi morala Italija prevzeti mnogo večjo vlogo za zблиžanje med Vzhodom in Zahodom. Pravi, da so po mnenju Sovjetske zveze številne možnosti za razširitev trdnjih in bolj prijateljskih odnosov med obema državama in dodaja: Menimo, da bi Italija mogla imeti mnogo večjo vlogo za postavlitev mostu med Vzhodom in Zahodom, kar se tiče rešitve vprašanja razorožitve in določitve brezatomskega področja v Sredozemlju.

WASHINGTON. — Ameriško obrambno ministrstvo je sporočilo, da bodo ameriškim silam v Evropi aprila poslali bataljon, oborožen z raketi srednjega dometa tipa »Pershing«. Domet teh raket je okrog 600 kilometrov, izstreljujejo jih pa lahko s raketno.

WASHINGTON. — Senatska razprava o zakonskem predlogu o državljanstvih pravicah, ki poteka zelo počasi, se spreminja v prave spopade med liberalnimi in konservativnimi elementi. Senator, ki vodi demokratske vrste, je poudaril, da mora zakon zagotoviti črpolnemu prebivalstvu le tisto, kar mu že tako zagotavlja ustava. Poudaril je, da je nedopustno, da bi ameriške državljanke diskriminirali same zaradi barve njihove kože.

PRAGA. — Češkoslovaški minister za zunanjo trgovino František Farnous je izjavil, da bi konkretni rezultati na mednarodni konferenci o trgovini in razvoju pomenili pomemben korak pri razvoju mednarodne trgovine v celoti. Minister Farnous, ki vodi češkoslovaško delegacijo na konferenci, je dejal, da skuša CSSR naglo razširiti zunanjo trgovino in druge oblike gospodarskih stikov z vsemi deželami sveta, ne glede na njihovo družbeno ureditev.

DAR ES SALAM. — Generalni sekretar Afriškega nacionalnega kongresa Južnoafriške republike Duma Nokwe je zahteval, naj se sestanice Varnostni svet na izredno zasedanje, ker se nadaljujejo represalije proti Afričanom v Južnoafriški republiki. Brzjavko s to zahtevo je poslal generalnemu sekretarju OZN U Tanu. Opozoril je na to, da so nedavno obsodili na smrt tri afriške nacionaliste v Port Elisabethu zaradi dordevnih sabotaž. Menil je, da bi se moral spričo nevarnega in zaostrenega položaja v tej državi Varnostni svet čimprej sestati na izrednem zasedanju.

TRIPOLI. — Ob jugoslovanskem dnevu na sejmu v Tripoliju je jugoslovanski veleposlanik v Libiji Mirko Ostojic priredil v jugoslovanskem paviljonu sprejem, ki se ga je udeležilo veliko število osebnosti gospodarskega in političnega življenja v državi.

LONDON. — V znak protesta, ker je vlada zavrnila sindikalne unije poštarjev po povečanju plač, je 128 tisoč britanskih poštarjev sklenilo, da 16. aprila ne bodo opravljali svojega dela.

ZENEVA. — Države, ki so članice GATT (Splošnega sporazuma o trgovini in carinah), so sklenile ustanoviti v Zenevi informativni in posvetovalni center za razvoj pospeševanja trgovine nezadostno razvitih držav. Sklep o tem so sprejeli predstavniki teh držav na sedanjem zasedanju v Zenevi. Tamkajšnji krogi opozarjajo na pomen tega sklepa. Tokrat je namreč prvič, da je mednarodna organizacija ustanovila tak center v korist nezadostno razvitih državam.

TIRANA. — Radio Tirana je sporočil, da je albansko zunanje ministrstvo zahtevalo od trgovinskega atašea madžarskega veleposlanstva v Tirani Lajosa Illicha, naj v 24 urah zapusti albansko ozemlje. Razglasilo so ga za nezakonitega zaradi njegove dejavnosti, ki se ne sklada z njegovo diplomatsko funkcijo. Madžarska vlada pa je zahtevala, naj zapusti Madžarsko albanski trgovinski ataše Vasil Taccari.

WASHINGTON. — Predsednik Johnson je sprejel odstop sekretarja za fiskal Bele hiše Piera Salingerja. Novinarjem je Salinger povedal, da je z njim vred odstopil tudi pomočnik sekretarja za fiskal Andrew Hatcher. Salingerja bo zamenjal George Reedy, dolgoletni sodelavec predsednika Johnsona.

BERLIN. — Sovjetske vojaške oblasti v Berlinu so izpustile Harolda Welch, pilota ameriškega vojaškega letala, ki so ga 10. marca sestrelili nad ozemljem Vzhodne Nemčije. Pilot Welch se je od tega časa zdravil v bolnišnici v Magdeburgu.

LIZBONA. — Tuje agencije poročajo, da je portugalska policija aretirala več članov KP in opozicijskih naprednih organizacij. Policijsko sporočilo o aretaciji ne navaja niti števila niti imen aretiranih, ki so jih obtožili, da so vzdrževali zveze s tujimi komunističnimi partijami in da so pomagali angolskemu osvobodilnemu gibanju.

BEOGRAD. — Agda Rosel, ki je bila imenovana za ambasadorico Švedske v Jugoslaviji, je prispela v Beograd. V imenu državnega sekretariata za zunanje zadeve jo je sprejel šef protokola Edvard Kljun.

BUDIMPEŠTA. — Sovjetski premier Hruščov obišče Madžarsko na čelu vladne in partijske delegacije. Njegov obisk pričakujejo v Budimpešti že konec marca.

SAN JUAN. — Dvajset članov posadke je zapustilo norveško ladjo, na kateri je izbruhnil požar. Ladja je plovila v Karibskem morju, 160 km južno od Dominikanske republike. Imenuje se »Bes« in ima kakih 11.000 ton nosilnosti. Na pomoč ji je prihitela neka norveška ladja, medtem ko so ameriške obalne straže nenehno krožile nad gorečo ladjo.

PEKING. — Neka ameriška bojna ladja je prekršila kitajske teritorialne vode pri otoku Hsila. Kitajsko zunanje ministrstvo je pri tem izdalo svoje 282. resno opozorilo.

Mnogi otroci imajo težave pri branju

Niso redki primeri, da otroku, ki ima v šoli v vseh predmetih dobre uspehe, povzroča branje velike težave: zamenjuje samoglasnike ali cele besede, ponavlja prebrane besede ali pa preskakuje vrstice. Take motnje pri branju imenujemo legastenija, ki pa — kar je nedvomno zanimivo — nastopa samo pri inteligenčno normalno razvitih otrocih. Često se dogaja, da niti starši niti učitelji ne vedo, kaj se dogaja z otrokom. Ker dela napake pri branju, mu nalagajo mnogo bralnih vaj, ga kaznujejo, češ da je malomaren, da se premalo uči; toda vse to nič ne pomaga. Po takem ravnanju se branje pri otroku le še bolj poslabša. Otrok postane nevrotičen, izgubi kljub dobri inteligenci voljo do učenja, lahko pa zaradi tega postane tudi napadalen do svojih vrstnikov.

Starši in učitelji motnjo težko opazijo že v prvem razredu. Zgodi se, da se zelo bister otrok na pamet nauči stavke in učitelj odkrije legastenijo šele v drugem razredu, kjer polagajo večjo pozornost branju in pisanju. Kje so vzroki za legastenijo ali — kot jo nekateri imenujejo — disleksijo?

Pogosto jo najdemo pri levicarijih, ki so jih starši v zgodnjem otroštvu navajali na desno roko; nadalje pri otrocih, ki so ob porodu utrpeli možgansko okvaro; pojavlja pa se tudi kot posledica motenj vida, sluha itd. Pripodobljivo je, da se v vseh primerih obrnemo za nasvet na zdravnika. Legastenijo najdemo tudi pri čustveno motenih otrocih; to so otroci, ki od svojih staršev ne dobivajo dovolj ljubezni in topline in se zato zapro sami vase, ali pa postanejo agresivni do samega sebe in do okolja. Nadalje kažejo legastične motnje tudi otroci, ki so jih starši prezgodaj učili brati in pisati ali če so se tega učili po popolnoma zgrešeni metodi.

Vzroki so torej lahko prirojeni, pridobljeni ali pa kot posledica napačnega ravnanja in vzgoje. Statistike so pokazale, da motnja pogostejše nastopa pri dečkih kot pri deklicah, razmerje se glasi 80:20 %. V 75 % jo zasledimo pri levicarijih, v 53 % pri motnjah vida ali sluha, pri 20 % motorično slabo razvitih otrocih, nato pri 10 % otrok z motnjami v vedenju, otrocih z manjrednostnim občutkom in jecljavcih.

Ker ima legastenija več stopenj od lažje do zelo težke, je temu primerno tudi zdravljenje. Znani so celo primeri, da imajo nekateri ljudje vse življenje težave z branjem in so strokovnjaki mnenja, da je uspešno zdravljenje možno le pri otrocih, pri katerih je legastenija pridobljena. Pri odpravljanju teh motenj predvsem ne smemo pretiravati v branju. Dobro je, da otrok počasi in počepo bere, da je tekst sestavljen iz kratkih besed in slik. Otrok naj najprej tekst prebere tiho, nato glasno. Besede, ki jih prebere napačno, si zapisujemo, ne da bi nas otrok opazil. Ko je prebral do konca, mu povemo besede, ki jih je napačno prebral, otrok pa jih naj »piše« s prstom po zraku.

Predvsem pa se moramo ravnati po načelu, da otroku motenj nikoli ne oponašamo; biti moramo z njim potrpežljivi, čeprav ne pokaže zadovoljivega uspeha. Hrabriti moramo tudi tiste otroke, kjer gre za prirojen legastenijo. Uspeh bo sicer kljub prizadevanju minimalen, toda otrok se bo počutil sigurnejšega in varnega.

Naša srednješolska mladina

je spet izdala svoj "Dijaški glas,"

Že petič je te dni izšel "Dijaški glas" literarni obzornik dijakov Državne realne gimnazije in gimnazije za Slovence v Celovcu. Spet je prikupen po opremi in prijetno topel po vsebini; res prisrčen odraz razveseljive prizadevnosti naše srednješolske mladine, ki poleg svojega učenja v šoli rada izpove svoje misli in občutke, pripoveduje o svojih doživljajih in razpreda misli o raznih vprašanjih. Čeprav ji je glavna naloga skrb za učni uspeh, je vendar postavljena sredi življenja, ki ga spoznava in dojema s svojimi lastnimi pogledi. In s svojimi lastnimi ga tudi slika v svojem glasilu — Dijaškem glasu.

Ne, z zaprlimi očmi naša mladina res ne gre skozi življenje. Njen pogled je širok in široko zajema svet, v katerem živi. O tem se lahko prepričamo, če prelistamo "Dijaški glas", katerega najnovejša številka se nam zdi še posebno široko zasnovana, saj sega od davne preteklosti našega rodu do predoških besed o bodočnosti, ko bo prepri iz sveta pregnan. V zgodovino nas povede uvodni članek ob 550-letnici zadnjega ustoličenja koroških vojvod; tudi naslovno stran krasí slika Knežjega kamna, v katerem "vidimo izraz prave ljudske demokracije pri karantanskih Slovencih". Takoj za tem članekom pa sledi šolska naloga o Prešernovi Zdravljici, v kateri je naš največji pesnik izpovedal vero v prijateljstvo in mirno sožitje med narodi; v to sožitje veruje tudi naša mladina, ki proži narodu-sosedu desnico v prijateljski pozdrav.

Mnogo prispevkov, objavljenih v "Dijaškem glasu", razumljivo govori o šoli; nekaterim pomeni veliko veselje, drugi jo gledajo nekoliko bolj "kritično", opisi so ponekod resni, drugod pa sili na dan smisel za humor. Govora je o mladosti, zakaj tudi ne, saj so to sami mladi ljudje, pa čeprav tožijo, da je njihova mladost "z vselej proč". Oglašja se prva plaha ljubezen, še neizkušena in sramežljiva, tako nežna, da bi jo lahko odpihnila že najrahlejša sapica. In vendar: vse to je življenje, to je svet, predvsem pa je to mladost-radost, "ki je nič na svetu ne more zagreniti..."

Prav vsi letniki slovenske gimnazije so zastopani, od prvega razreda do osmošol-

cev, ki se ravno v teh dneh pripravljajo za svoj "veliki nastop" — maturo. Na 62 straneh se nam predstavljajo s pesmicami, črticami, šolskimi in domačimi nalogami, raznimi spisi in spominskimi članki; prav tako pa tudi z ličnimi ilustracijami, katerim se pridruži še šest linorezov. Po vsem tem lahko ugotovimo, da nas je "Dijaški glas" tudi letos prijetno presenetil in zasluži, da bi ga z veseljem sprejela vsaka naša družina. Cena znaša samo 10 šilingov in ga lahko dobite v knjigarni "Naša knjiga".

Vzgojne naloge radia

med podeželskim ljudstvom Indije

Radijske oddaje na indijskem podeželju so se v širšem okviru začele že pred dvema desetletjema, vendar so bili ti začetki najprej samo kmetijske poročila, novice in nasveti v tehničnem birokratskem jeziku, ki povprečnim indijskim deželanom sploh ni bil razumljiv. Zato je indijski radio začel sistematično proučevati te svoje kmetijske podeželske oddaje.

Danes imajo podeželski programi indijskega radia široko področje ne samo obveščanja in vzgajanja v praktičnih vprašanjih kmetijstva, marveč zajemajo tudi splošno narodno in idejno vzgojo ter zdravo zabavo. Podeželske radijske programe v Indiji oddaja danes 29 radijskih postaj v 11 jezikih in 48 narečnih približno 30 ur dnevno. Razen tega so še posebne oddaje za zaostala plemena v 82 plemenskih jezikih.

Ta množična, s tehniko podprta prosvetna akcija je seveda povsem razumljiva, če upoštevamo, da živi skoraj 80 odstotkov od 430 milijonov Indijcev po vaseh v teh podeželskih okrožjih. Radio je zato za vse te ljudi pomembna zveza z ostalo deželo in svetom, ki razvija njihove skupinske in individualne sposobnosti. Še prav posebno obelježje so te oddaje dobile seveda v zvezi s prizadevanjem za povečanje kmetijskega donosa.

Vse to pa spremlja tudi zabavni del oddaj z ljudsko glasbo, pripovedkami za otroke in živahnimi intervjuji. Zgradba oddaj temelji na tradicionalnih oblikah vaških klubov, tako imenovanih chaupalov.

kateri nimajo uspeha, slabo prepoznajo oblike majhnih dimenzij, težko si zapomnijo vrstni red igrak, besed itd. Starši, ki opazijo pri otroku take pojave, naj vadijo z njim v igri.

Za vse pa velja: vadimo otroka v prostorni orientaciji, ustvarimo mu mirno, toplo domače vzdušje.

„Mladi rod“ naznanja pomlad

Šolski list za koroško mladino — „Mladi rod“ — je spet izšel. Dvojna številka za meseca marec in april ni le po barvi ovitka pomladno zelena; tudi po vsebini je pravi oznanjevalac pomladi, katero nam slika v vsej njeni lepoti: v pesmicah, pripovedkah in prikupnih ilustracijah. Našim otrokom bo gotovo spet dobrodošel in zakaj tudi ne, saj jim bo pomagal odkrivati zanimivosti najlepšega letnega časa, ko se narava po zimskem spanju spet prebuja v novo življenje.

In ne samo o pomladi, tudi o mnogih drugih lepih in privlačnih stvareh nam pripoveduje: v narodnih pripovedkah in spisih o raznih tujih deželah in njih prebivalcih; o zgodovinskih dogodkih, ki so našli odziv v narodnih pesmih; o 1. aprilu, ko tudi vsak izmed nas rad nekoga „potegne“; v svoji „Jezikovni delavnici“ obravnava tokrat veznike; dva spomska članka pa sta posvečena umrlemu kanclerju Raabu in slovenskemu pisatelju ter prijatelju mladine Mešku.

„Mladi rod“, ki ga je ministrstvo za pouk odobrilo za uporabo na dvojezičnih ljudskih šolah in na glavnih šolah dvojezičnega ozemlja ter za slovenski jezikovni pouk na srednjih šolah Koroške, lahko dobite tudi v knjigarni „Naša knjiga“; posamezna številka stane samo 3 šilinge. Z njim boste napravili svojemu otroku največje veselje!

V „Galeriji 61“:

Finski umetnik Erkki Hervo

V celovski »Galeriji 61« je trenutno razstava barvnih lesorezov, katerih avtor je finski umetnik Erkki Hervo, po poklicu profesor na akademiji v Helsinkih in hkrati tajnik društva finskih slikarjev. Za redne obiskovalce celovških razstav Hervo gotovo ni posebno odkritje (zlasti ne, ker je v posameznih njegovih delih preveč očiten vpliv nekaterih umetnikov, ki smo jih že videli in občudovali na lastnih razstavah), je pa zanimiv zaradi tega, ker ga spoznamo kot prvega zastopnika severne Evrope.

Poleg Erkkia Herva, kateremu sta dodeljeni dve sobi, nam predstavlja galerija še vrsto »starih« znancev iz Koroške in Slovenije. Deloma z novimi listi so zastopani Egon Wucherer, Giselbert Hocke, Ilse Mayr in naš rojak Valentin Oman; znova pa lahko vidimo tudi Janeza Bernika, Vladimirja Mačuka in Jožeta Horvata-Jakija.

Razstava finskega umetnika bo odprta do 10. aprila, in sicer od ponedeljka do petka med 16. in 19. uro.

Blaž Singer:

Turizem na Koroškem

in razvoj zakonitih osnov za njegovo pospeševanje

Krajevno takso plača gost zadnji dan svojega bivanja v občini. Gost jo mora plačati oddajalcu prenočišča. Le-ta jo mora najpozneje do 25. naslednjega meseca obračunati pri občini in tam vplačati kasirane zneske. Če oddajalec prenočišče takse pri občini pravočasno ne obračuna in odda, ima občina pravico, da mu jo z odlokom prepíše.

Občina ima pravico, da po svojih organih pri oddajalcih prenočišč preveri, če izpolnjujejo obveznosti, ki jih jim nalaga ta zakon. Oddajalci prenočišč so pod kaznijo dolžni, da dajo kontrolnim organom vse informacije, ki jih zahtevajo, le-ti pa so po drugi strani dolžni, da držijo vse informacije in izjave, ki so jih dobili od oddajalcev prenočišč, tajno.

Kdor krajevne takse ne plača, kdor je pri občini ne obračuna, kdor ne da zahtevanih informacij občinskim kontrolnim organom in kdor je dal tem organom nepravilne informacije, je lahko kaznovan. Okrajno glavarstvo ga lahko kaznuje z denarno globo do 6.000 šilingov ali pa do dveh tednov zapora.

Zakon o kampingih

Že v prvem delu tega sestavka smo spoznali, da dobivajo v koroškem turizmu kampingi vse večji po-

men. Spoznali smo tudi, da kampingji, to so prostori, kjer turisti prebivajo svoj dopust v šotorih, lahko zelo močno pomagajo povečati dohodek iz turizma, zlasti v odmaknjenějšíh krajih z lepo lego, kjer še ni dovolj turističnih sob in postelj na razpolago.

Koroški zakonodajalec je vlogo in pomen kampingov spoznal že leta 1959, ko je sklenil prvi zakon o kampingih. Ta zakon je bil lani noveliziran in je sedaj v veljavi kot Zakon o kampingih 1963 (LGBL. Nr. 131/1963).

Bistveno določilo tega zakona pravi, da je kamping, kjer kampira več kot 10 gostov, mogoče urediti le z dovoljenjem okrajnega glavarstva. Tudi njihova uporaba je vezana na predhodno dovoljenje okrajnega glavarstva. Dovoljenja nista potrebni, če na nekem prostoru ne kampira več kot 10 oseb hkrati.

Legu kampinga mora jamčiti za osebno varnost gostov, ki kampirajo, in za varnost njihove lastnine. Kampirni prostori ne smejo biti ogroženi od poplav, od padajočega kamenja, od podiranja dreves po vetru in od električnih daljnovodov s tokom visoke napetosti. Tudi podoba pokra-

6

jine ne smejo kvariti, niti ne smejo biti okolici in njenemu prebivalstvu v nadlego. Nadaljnji pogoji pri izbiri prostora za kamping je ravna lega z nizko podtalno vodo. Na strmeh bregu in pod strmim bregom kampinga ni mogoče urediti.

Nadaljnji pogoji za ureditev kampinga za več kot 10 oseb so:

■ v kampingu mora biti na razpolago dovolj neoporekljive pitne vode;

■ na razpolago mora biti zadostno število odgovarjajočih umivalnic in sicer ločeno za moške in ženske;

■ zadostno število higieničnih stranišč;

■ dovolj posod za odpadke in ustrezna kanalizacija;

■ naprava za gašenje ognja v primeru požara;

■ kuhinja, ki je varna pred požarom;

■ ograja proti sosednim zemljiščem in primerna razdelitev kampinga;

■ primerna osvetljava vseh objektov in kažipoti do teh objektov.

Dovoljenje za ureditev kampinga, kjer kampira več kot 10 oseb, daje okrajno glavarstvo na prošnjo, ki ji je treba priložiti skico za kamping namenjenega zemljišča v merilu 1:500. Po doseženem dovoljenju je treba kamping urediti tekom 2 let, drugače zgubi dovoljenje svojo veljavo.

Dovoljenje za uporabo kampinga za več kot 10 gostov izstavi okraj-

no glavarstvo na prošnjo lastnika, če kamping odgovarja vsem navedenim predpisom. Lastnik kampinga je z dovoljenjem hkrati obvezan, da skrbi za red in čistočo v kampingu in da je sam ali pa njegov pooblaščenec za goste vedno dosegljiv. Pri vstopu v kamping mora namestiti tablo, s katere je razvidno njegovo ime in naslov ali pa ime in naslov njegovega pooblaščenca.

Za kampinge, ki so obstojali pred 6. majem 1963, ni treba nobenega nadaljnega dovoljenja, če je bilo dovoljenje za nje dano že pred tem datumom.

Ravnokar opisani koroški turistični zakoni dajejo osnove za še bolj-ši razvoj turizma v deželi, za organizacijo njegovega pospeševanja tako v občini kot v deželi (referenti za turizem pri vseh občinah in Koroška turistična zveza) in za zbiranje sredstev za pospeševanje turizma v občini (krajevna taksa in prostovoljni prispevki Koroške turistične zveze iz Koroškega fonda za pospeševanje turizma) in za nadkranjevno pospeševanje turizma (Koroški fond za pospeševanje turizma). Prispevke morajo plačevati vsi, ki tako ali drugače vlečejo koristi od turizma, tako turisti, ki pridejo v deželo (krajevna taksa), kot domačini s samostojno pridobitno dejavnostjo in oddajalci turističnih sob in postelj ter lastniki kampingov.

Vsi ti prispevki — smejo uporabljati izključno le za pospeševanje turizma in vsaka občina je dolžna, da s tem pospešuje. Sredstva iz teh prispevkov so zaradi tega pravzaprav sredstva za dvigovanje gospodarske moči in dohodkov občin in njihovega prebivalstva — sredstva za dvigovanje gospodarske moči dežele.

Ta sredstva niso malenkostna. Sicer vnaprej ni mogoče reči, s kakšnimi zneski bomo po teh zakonih skupno razpolagali v pospeševanju turizma, lahko pa na podlagi številu nočitev v minulim turističnem letu presodimo, da bo v Koroški fond za pospeševanje turizma samo iz prispevkov obinskih in privatnih oddajalcev turističnih sob in postelj letno pritekel okoli 13 milijonov šilingov dohodkov in da bodo imele občine iz krajevnih takse skupno najmanj 40 milijonov šilingov dohodkov za pospeševanje turizma. Vsa ta sredstva bodo morala biti uporabljena za pospeševanje turizma, kar bo ob zmernih cenah razumljivo večalo nadaljnji pritok turistov v našo deželo.

(Konec)

Uporabljeno gradivo:
Statistisches Handbuch des Landes Kärnten 1954, 1960, 1963.
Lora-Unkarl: Die Kärntner Fremdenverkehrsgesetze.
Landesgesetzblatt für Kärnten.
Turizem gospodarski faktor našega podeželja — Koroški koledar 1962.

Praznik novega življenja

Praznik velikonočnega vstajenja je harmonično vključen v pomladansko breptenje po novem začetku in novem življenju. Verski motivi in povodi za praznike so se koreninam narave smiselno prilagodili. Prav praznik Kristusovega vstajenja je osredotočen v čas, ko se narava otresa okov ledu in snega in se poraja k novemu življenju. Sproščeno morečega bremena dolge zime, vzpon novega življenja, novega upanja, poguma in samozavesti prevzemajo tudi človeka, ker vsi živimo iz korenin narave. Kakor od ledu sproščeni potoki tečejo svobodno v nedogledne daljave, hiti tudi človek novim ciljem nasproti.

Dan vstajenja naj bo odpoved morečim zapletljajem in zli preteklosti ter volje in odločitve novega prerodenja, poguma za nove oblike marljive dejavnosti, za nove sveže misli in ideje. Zgodovina seve nikakor ne pozna popolnega preloma s preteklostjo, kajti razvoj in napredek mora biti organičen in načrtno korakanje po čoli, ki jo narekuje zgodovinski razvoj k zastavljenim novim ciljem — ki so predvsem dobro in enakopravno sožitje med vsemi ljudmi in najstrebnejša želja vsega človeštva, mir v svetu. Zgodovina o nasilnih prevratih uči, da na nasilen način doseženi uspehi niso nikdar v razmerju z žrtvami in končno tudi, da nobena sila ne more za trajno zaščititi ali ustaviti smotnega razvoja. Trajno vrednost ima le to, kar je zraslo v svobodnem razvoju. Svoboda in sproščanje je največja dobrina vsakega posameznika in narodov, ker le-ta jamči trajnost dosežkov napredka in pot k lepšemu življenju.

Važnejše od vsake družbene preureditve in preusmeritve je gotovo notranja sprememba vsakega človeka k novim pravičnim pogledom, da dozori za lepo in dobro ter se povzpne do pravega dejanskega dobrega medsebojnega sožitja v malem in širokem krogu, da se otrese predsodkov preteklosti. Svet v malem in velikem trpi na izročilih preteklosti medsebojnega sovražstva in nerazumevanja in še vedno izkoriščanja in zatiranja slabjšega po močnejšem. Se je mnogo ledenih okov sovražstva in nezaupanja med ljudmi in praznik vstajenja v prebujajoči se pomladi naj odpre srca za lepo, miroljubno in prijateljsko sožitje in družini, na vasi, v deželi, med narodi in državami, med vsem človeštvom. To naj bo tudi vstajenja dan — dan sprave.

Koroški Slovenci praznujemo dan vstajenja s pogumnim pogledom in zaupanjem v bodočnost. Čudo volje za svoj obstanek na svoji zemlji in življenje je izkazalo slovensko ljudstvo na Koroškem. Takorekoč že v zibelki je zgubilo svobodo, močnejši sodeželan ga je tiral v grob in mu ga koplje še danes. Izrekli so nad koroškimi Slovenci smrtno obsodbo, kar je že pred desetletji povedal v svoji drami »Na smrt obsojeni« pred nedavnim umrli slovenski pisatelj Ksaver Meško. Smrtno obsodbo so izvajali z genocidom gospodarskega, socialnega in kulturnega zapostavljanja koroških Slovencev. V nacistični dobi so skušali koroške Slovence fizično in okrutno iztrebiti za vedno in izdali so tudi parolo »Kärntner sprich deutsch«. Biti ali ne biti je bilo vprašanje. Toda na veliko čudo: slovensko ljudstvo ni hotelo umreti, uprlo se je noči smrti. Ogromne so bile žrtve za življenje in svobodo naroda, s smrtjo, krovjo in solzami ter neprimernim junaštvom je koroško slovensko ljudstvo prestalo veliki petek in dočakalo jutranjo zarjo vstajenja v pomladi leta 1945.

Velika so pridobitve, dosežene za ceno nešteti dragocenosti — naše krvi, ki se jih z globoko hvaležnostjo spominjamo tudi v teh pomladanskih praznikih. Na nas je, da dragocene pridobitve osvobodilne borbe ohranimo in z dosledno vztrajnostjo izbojujemo v členu 7 državne pogodbe zajamčene pravice in enak delež dolžnosti in pravic na vseh področjih.

Nočemo umreti narodne smrti, s pogumom in optimizmom hočemo korakati v bodočnost in nikdar ne klonimo glave. Ivan Cankar je zapisal: »močan si, o slovenski narod! Narod mehkuznih bi dušo izdihnil, še sveče bi mu ne užgali, še bil bi mu ne peli — ti pa tisočkrat ranjen, v trpljenju utrjen, ti komaj zmajaš z rameni in praviš: Nikarte, ta burka je stara že tisoč let...«

Ob dnevu vstajenja proč s pesimizmom in dvomom o naši bodočnosti! Glave pokonci!

Občni zbor prosvetnega društva »Košuta« v Selah

Lepo število članov Slovenskega prosvetnega društva »Košuta« se je prejšnji četrtek zbralo na društvenem občnem zboru. Predsednik društva, Jurij Mak, je vse društvenike srčno pozdravil in izrekel posebno dobroželeno predsedniku Slovenske prosvetne zveze odvetniku dr. Franciju Zwitterju, ki je tudi prišel na naš občni zbor.

Tajnik Herman Kelih je podal poročilo o društvenem delovanju. V svojem poročilu je mogel navesti lepe uspehe društvene aktivnosti. Število članov je naraslo za 13 oseb. V minuli delovni sezoni je društvo priredilo več družabnih večerov. Najbolj sta navdušili občinstvo slikovno predavanje o Gorenjski v sliki, pesmi in glasbi ter gostovanje »Godbeno-pevske skupine Pavle Kernjak« iz St. Ilje. Prireditve, na kateri smo se spomnili 13 selških žrtve, ki so za naše svobodnejše in lepše življenje izkpravale pod nacističnim rabljem, obsojene po nacističnem sodniku-krvniku Freisslerju, je bila zelo v srce segajoča. Koristna je bila zlasti za našo mladino, ki naj ve, da ne sme iz nevednosti izpustiti iz rok pridobitev, katere so dragocene žrtve priborile za ceno svojega lastnega življenja, ko so morali podariti svojo srčno kri na oltar svobode in lepše bodočnosti. Lep izlet je društvo napravilo v Tržič na Gorenjskem z namenom, da krepimo medsebojne prijateljske in kulturne stike in se s tem izpopolnjujemo v medsebojni izmenjavi prosvetno-kulturnega dela. Razen tega in več drugega je društvo skrbelo,

da so se Selani čimbolj udeleževali sosednjih in centralnih prireditvev.

V poročilu tajnika smo tudi slišali, da bo društvo v najkrajšem času uredilo društveno knjižnico. Ob tej priložnosti velja posebna zahvala gostilničarki Pepci Oraž, ki je svojo bogato knjižno zbirko podarila našemu slovenskemu prosvetnemu društvu.

Vsi navzoči člani so delovno poročilo društva sprejeli z velikim odobravanjem na znanje.

Iz blagajnikovega poročila, ki ga je podal blagajnik Toni Mak, smo poyzeli, da je društvo prejelo razen članarine in prostovoljnih prispevkov tudi 1000 šilingov iz kulturnega fonda občinske blagajne. Pregledovalca računov sta ugotovila, da je bilo blagajniško poslovanje v redu.

Po razrešnici staremu odboru je bila volitev novega odbora. V glavnem so člani društva potrdili odbor v sedanjem sestavu. Namesto Angele Mak ki je zelo marljivo sodelovala v društvenem odboru od ustanovitve dalje, je bila izvoljena v novi odbor Mici Oraž, po domače Hirsova. Angela Mak se je namreč v preteklem letu preselila v Podsinjo vas. Nov član odbora je postal še Foltej Mlečnik. Ne bomo razočarani, če upamo, da se bo novoizvoljeni odbor vsestransko prizadeval za še živahnejše in uspešnejše društveno delovanje.

Spregovoril je tudi predsednik Slovenske prosvetne zveze in v začetku čestital društvu k dosedanjemu priznanju vrednemu delovanju. Nadalje je med drugim govoril o nalogah društva v sodobnem času, ko hitri tempo razvoja zahteva od društva več kakor le igre in petje, temveč tudi da posveča vso pozornost izobraževanju našega človeka in mu posreduje vsestransko znanje in utrjuje narodno zavest. Iz društvenih vrst naj izhajajo ljudje, ki bodo ostali Slovenci tudi povsod, kjer koli si bodo služili svoj kruh. Dejal je, da je iz poročila o društvenem delovanju povzel, da SPD »Košuta« deloma že koraka po prakvar nakazani poti.

Po uspelem občnem zboru smo se še nekaj časa zadržali v medsebojnih pogovorih in vmes tudi zapeli kakšno našo domačo pesem.

Slovensko prosvetno društvo »Bilka« v Bilčovsu

V a b i l o

V nedeljo, dne 5. aprila 1964, ob poltretji uri popoldne bo imelo naše Slovensko prosvetno društvo »Bilka« prireditev najmlajših igralcev z mladinsko igro

Rdeča kapica

Igra bo v dvorani pri Miklavžu v Bilčovsu. Vse prijatelje mladinske prosvete vabi k številni udeležbi o d b o r

Socialist Kristan župan v Pliberku

Veliko zanimanje široke javnosti je vladalo za volitve župana v Pliberku tudi pri drugih volitvah, ki so se morale zaradi zadržanja ÖVP-mandatarjev na prvi seji ponoviti pretekli tork. Schwarzlova dvorana je bila spet nabito polna ljudi iz mesta in okolice.

Po treh dramatičnih volivnih postopkih je bil za župana izvoljen bivši župan libuške občine Siegfried Kristan. V prvem volilnem postopku je dobil županski kandidat SPÖ 7, kandidat ÖVP 6 in kandidat Delovne skupnosti 3 glasove. Drugi postopek je pokazal isti uspeh. Pri ožji volitvi v tretjem postopku je odpadlo na socialističnega kandidata 7, na ÖVP-jevskega prav tako 7 glasov, tri glasovnice pa so bile oddane prazne. S tem je bil socialist Kristan izvo-

ljen, ker so socialisti dobili pri volitvah največje število glasov.

Občinsko predstojništvo predstavljajo poleg župana Kristana kot prvi podžupan Mirko Kumer iz Blata, nadalje Hans Mischeu iz Pliberka, Janez Kolenik iz Borovlj, in Franc Tschernko iz Libuče, namestniki pa so Domej, Sumnič, Krof in Piko.

Župan Kristan je po izvolitvi podal naslednjo izjavo: Kot novoizvoljeni župan se zahvaljujem vsem tistim, ki so mi izkazali zaupanje. One, ki so menili, da mi zaupanja ne morejo dati, pa vabim k odkritemu in demokratičnemu sodelovanju. Izločimo vse, kar nas loči, sklenimo mir med seboj in sodelujmo v zaupanju in prijateljstvu za srečno in uspešno bodočnost naše nove velike občine Pliberk.

Dobrla vas

Vsako leto na Jožefovo je v Dobrli vasi običajni predvelikonočni sejem. Od zdavnaj so bili ti sejmi zelo množično obiskani, torej tudi v časih, ko še ni bilo današnjih ugodnih prometnih možnosti. Iz vse Podljane so ljudje prihajali peš, s kolesi in boljši kmetje s kočijami s konjskimi vpregami. Na sejem so hodili, da bi nakupovali za veliko noč, ker je že tako navada, da znajo prekupe vsake praznike izkoristiti za svoje namene, kar pa da nedvomno tudi v trgovinsko sposobnost. Znano je bilo nekdanj, da so za praznike kupovali v Dobrli vasi nove klobuke, ker je bil v prejšnjih letih klobuk zelo v veljavi. Danes kupujejo svoje potrebščine po večini pri svojih domačih trgovcih, na sejme pa še vedno radi gredo, ker je pač stara navada. Sejem je pripravno srečanje ljudi iz oddaljenih krajev in primerna priložnost za njihove

družbene in tudi poslovne stike. Mnogi ljudje na sejmih pa le kupi tudi marsikaj potrebnega pri sejmarjih, ki ponujajo na »štantih« svoje blago, da le pridejo tudi na svoj račun.

Običajno je, da je na sejmu poskrbljeno tudi za zabavo mladine in starine. Ne sme manjkati gugalnice, ki ji po domače pravijo »ujčka«. Pri gugalnici v Dobrli vasi pa se je pripetila huda nesreča. Hermina Čajčman, osemletna šolarica, je bila v spremstvu svoje matere ter treh bratcev in sester tudi na sejmju. V neopaženem trenutku je preskočila ogrado pri gugalnici in zadel jo je gondola. Dekletce je dobilo hude poškodbe na glavi in prsih in se je nezavestno zgrudila na tla. Domači zdravnik je ponesrečenemu otroku nudil prvo pomoč in odredil, da so deklco odpeljali v bolnišnico v Celovec.

Strojne postaje — pomoč kmetijstvu

Pred nedavnim je bilo zasedanje deželnega zavoda »Koroška kmetijska strojna pomoč — Kärntner Landmaschinenhilfe«, in sicer v znamenju 15-letnega obstoja. Poročilo o delovanju strojnih postaj je podal poslovodja ing. Schwarz in med drugim povedal, da so te postaje v letu 1963 napravile skupno nad 30.530 delovnih ur. S tem so ogromno doprinesle v korist koroškega kmetijstva in kmetijske proizvodnje. Glavnina dejavnosti je obstojala v obdelovanju polj, predvsem z oranjem. Pozimi pa so vedno bolj uporabljali vlačilne stroje strojnih postaj za odstranitev snega na cestnih omrežjih. Zelo koristne in uspešne so seve kosilne mlatilnice, s katerimi opravijo v najkrajšem času in lev in mlatev z malim številom delovnih moči.

Na Koroškem so trenutno strojne postaje v naslednjih krajih: Dobrla vas, Dule na Zili, Bistrica na Zili, St. Peter na Vašinjah, Podklošter, Globasnica, Ledince, Rožek, Blato, Zvabek, Žitara vas, Vemberk, Vovbre, Zrelec, Marija na Zili, St. Jakob v Rožu, Hodiše, Bekštanj, Celovec, Steinfeld, Kötschach, Volovica in Granitztal.

Tudi letos je bilo enotedensko šolanje strojnih upravnikov na kmetijsko tehniškem izobraževalnem zavodu v Celovcu, kjer so udeležencem posredovali potrebno tehniško znanje.

Velikovec

Med 17 odborniki v velikovski občini je bilo pri zadnjih občinskih volitvah izvoljenih 9 kandidatov iz liste SPÖ, 6 iz liste ÖVP in 2 iz liste FPÖ. Volilna kampanja je bila, kakor tudi marsikje drugod, živčna in trdovratna. Dejstvo takega volilnega rezultata v občini, kjer se golovi ljudje še vedno hvalijo z Velikovcem kot »Abstimmungsstadt« in s tem skušajo ohranjevati nacionalni šovinizem, je golovo značilno in daje znova upanje, da spada narodnostna in razredna mržnja v preteklost.

V četrtek prejšnjega tedna so se novoizvoljeni odborniki zbrali na seji k volitvi župana in ostalih občinskih predstojnikov. Soglasno je bil za župana izvoljen Martin Hosp, ki mu je velikovska občina zaupala župansko čast in mesto lokrat že petič.

Po zapisigi v roke okrajnega glavarja dr. Wagnerja se je spet izvoljeni velikovski župan zahvalil za ponovno mu izkazano zaupanje ter zagotovil, da bo tudi v bodoče vse storil za korist občine in za blaginjo občanov.

Globasnica

Minuli teden v sredo se je tudi pri nas sestal novoizvoljeni občinski svet, da izvoli župana in ostala dva člana občinskega predstojništva. Ker je pri volitvah dobila ÖVP 5, krajevna slovenska lista 4 in socialisti 2 mandata, je prebivalstvo izid županskih volitev pričakovalo z velikim zanimanjem. Okrajno in deželno vodstvo SPÖ je bilo za to, da socialisti podpreta kandidata slovenske liste in smo zato računali, da bo za župana izvoljen Štefan Kordež, pd. Kukman iz Male vasi. Do tega pa žal ni prišlo, ker je socialistični občinski svetnik, šolski ravnatelj Oskar Reven, pri volitvi župana kršil dogovor ter proti sklepu stranke in mimo svoje lastne obljube oddal svoj glas za kandidata ÖVP. Le-ta se mu je za izkazano »podporo« takoj oddolžila in mu odstopila mesto podžupana.

Okrajno vodstvo SPÖ v Velikovcu je zaradi takega zadržanja enega svojih pristavev vložilo pri deželnem vodstvu, stranke zahteva, da izključi Oskarja Revena iz SPÖ. Še posebno pa bi nas veselilo, če bi Reven čimprej zapustil tudi našo šolo in občino, kajti od ljudi, ki so »revni« tudi po svoji preteklosti, ne moremo pričakovati kaj dobrega.

Odlikovanje za rešilca človeškega življenja

Koroška deželna vlada je Alojzu Ebnerju, carinskemu revidentu v Podkloštru, podelila koroški častni križ za posebno dejavnost na področju gasilstva in reševalstva — Kärntner Ehrenkreuz für besondere Leistungen auf dem Gebiete des Feuerwehr- und Rettungswesens. Carinski revident Ebner je proti jutru 18. decembra 1963 s tveganjem lastnega življenja rešil nekega železniškega uslužbenca, ki se mu je na poti domov vdrla ledena gladina na jezeru in bi bil brez hitre pomoči gotovo utonil. Sam se ni mogel več spraviti na površje. Kritični položaj je videl carinski uradnik ter je železniškemu uslužbencu v smelem in preudarnem postopku rešil življenje.

Carinski revident Ebner je doma iz Libuče, kor sin znane železničarske družine. K zasluznemu odlikovanju čestitamo!

Koristno delo požarne brambe v Borovljah

Na letnem občnem zboru požarne brambe v Borovljah je bilo povzeto iz delovnega poročila, da šteje organizacija trenutno 51 članov. V minuli poslovni dobi je aktivno nastopila pri šestih požarih, pri katerih je bil ogenj pri Delavskem domu največjega obsega. V enem primeru pa so klicali brambo na slepo. Škoda, ki so jo požari povzročili, cenijo na okoli 330.000 šilingov, škoda, ki jo je požarna bramba s svojimi akcijami preprečila, pa ocenjujejo na 1.300.000 šilingov. Leta 1963 je požarna bramba imela skupno 29 gasilskih vaj, mladinska skupina sama je imela 22 vaj in učnih večerov. V ostalem je bila borovljska požarna bramba udeležena na 27 različnih prireditvah. Župan ravnatelj Sorgo se je v imenu občanov zahvalil požarni brambi za njeno nesebično prizadevanje za skupno blaginjo.

Pri volitvi odbora je bil za komandanta izvoljen glavni požarni mojster Gottfried Juch.

KOLENDAR

Petek, 27. marec: Vel. petek
Sobota, 28. marec: Vel. sobota
Nedelja, 29. marec: Velika noč
Ponedeljek, 30. marec: Vel. ponedeljek
Torek, 31. marec: Modest
Sreda, 1. april: Hugo
Četrtek, 2. april: Frančišek

Janez Švanjcar

Smreka je govorila

„Kdaj je bilo to? Nisem še slišal, da bi smreka govorila,” je rekel Matiček in zvedavo pogledal očeta.

„V gozdu nad vasjo je rasla smreka”, je pripovedoval oče Matičku. „Velika in vitka je stala med drugimi smrekami, ki so jo radovedno pogledovale. Želele so si, da bi tudi same rasle tako visoko kot ona in videle, česar same niso mogle. Tisto je bilo na jasi, premikalo se je in postajalo vedno večje.

„Povej že, kaj vidiš,” so prosile smreke. „Potrpajte, vse vam bom povedala,” je odgovorila velika in vitka smreka in drhtela od vznemirjenja.

Tisto, kar je videla, so bili partizani. Čeprav so bili utrujeni in neprespani, so spet vstali in se pripravljali na pohod. Morali so iti daleč, daleč, kajti povsod so jih želeli videti in govoriti z njimi.

Preden se je velika in vitka smreka oglasila, je završalo v zraku. Reski Bum! Reski Bum! je odmevalo skozi gozd. Klestil je po drevju in padalo po ljudeh.

Smreka ni mogla mirovati. „Fantje, pridite k meni,” je vzkliknila. Ker je niso slišali, je začela iztegovati svoje veje, kot bi jih prosila, naj si poiščejo zavetja pod njo. Tudi če bi jo fantje slišali, ne bi sprejeli njene pomoči. Niso utegnili, morali so se boriti s sovražnimi vojaki, ki jih je bilo vedno več in več.

Polem je velika in vitka smreka utihnila.

Zbolelo jo je tako, da je zastokala od bolečine. Jekleni drobci so ji odsekali vejo, ki je padla prav tja, kjer je bil Matičkov oče. Ta je bil tedaj še fant, ki je nosil težko strojico. Pokrila ga je veja, da ga sovražni vojaki niso opazili. Hiteli so mimo, on pa jim je nasul v pefe jeklenega zrnja, da so popadali kot muhe.

Tudi njega je zadelo v koleno. Toda tega se je zavedal šele pozneje, ko je potihnilo streljanje in ko so partizani pognali sovražnika v beg.

Matičkov oče je utihnil.

„Nisem razumel vsega,” je rekel Matiček. „Česa nisi razumel?” je vprašal oče.

„Ali je tebe zadelo v koleno?”

„Da.”

„Rekel si, da se nisi takoj zavedel.”

„Streljal sem in streljal in pozabil nase. Zato me je šele po bitki začela boleti noga.”

„Kje pa je tista smreka?” je vprašal Matiček.

„Tukaj,” je odgovoril oče.

Matiček ga je začudeno pogledal in odmajal z glavo, ker še ni slišal, da bi smreke rasle tudi po stanovanjih.

Oče se je namuznil in rekel: „Smreko sva po vojni s sosedom podrli in odpeljala na žago. Tam so jo razžagali v deske, iz njih pa mi je mizar napravil omaro.”

„Tale tukaj?” se je začudil Matiček.

Oče je prikimal in gledal Matička, ki je stekel k omari in jo ogledoval, kot da je ni še nikoli videl.

Aprilska šala LUDOVICA KALAN

V bližini panja je imel v drevesni razpoki debel čmrlj svoje bivališče. Rad je posedal na veji pred svojim domom in opazoval pridne čebelice.

Mislil si je: »Čemu se toliko trudijo? Vsako minuto uporabijo, delajo od zore do mraka, letajo zdaj sem zdaj tja, iščejo dobro pašo, vračajo se težko obremenjene domov.« Količkokrat jih je ogovarjal, toda niso imele časa zanj. »Le kako bi jim ponagajal — vsaj malo.« Spomnil se je: »Danes je prvi april, če bi jih nekoliko potegnil in si privoščil kako šalo.« Dolgo je premišljeval, nato se je domislil, da je videl na oknu neke hiše lepo rožo.

»Jo že imam!« Razpel je krila in zletel proti panju.

»Kaj zopet iščeš tukaj, saj veš, da me ne lenarimo kakor ti,« so ga sprejele čebele. Resno in naglo so delale, izginile v vhode, odložile med in spet odletele.

»Imam za vas lepo novico!« Samo dve čebelici sta se ustavili in ga začudeno gledali.

»Če jo imaš, kar zase jo obdrži!« sta mu rekli, vendar sta bili radovedni in se nista odstranili.

Čmrlj je nadaljeval: »Nedaleč od tu je hiša in na njenem oknu sem videl prekrasno rožo, polna je medu, njeni mehki svileni listi so rahlo rožnati kakor večerna zarja, prašniki se svetijo kakor zlato in čudovito lepo diši. Pridita z menoj, ne bo vama žal!«

»Zakaj pa nisi ti posrebal medu, saj v tvojem okroglem trebuščku je dovolj prostora?«

»Nisem mogel, preveč ga je bilo, zato sem pomislil na vas.«

Odleteli so. In res, kmalu so zagledali na oknu v visoki, brušeni vazi prelepo, razcveto vrtnico. Čebelici sta kar ostrmeli. Prvo, kar sta opazili, je bilo, da v vazi ni bilo vode. Pa to ju ni motilo. Čmrlj je ostal zadaj, sedel na bližnjo vejo ter škodoželjno in napeto opazoval čebelici, ki se zanj nista več menili. Občudovali sta to nepričakovano čudo in brez obotavljanja sedli na cvetno čašo. Take lepote še nista videli.

Njuno občudovanje pa se je kaj kmalu spremenilo v razočaranje.

»Saj nič ne diši in listi so tako čudno trdi, nogice mi kar drse ob njih!« je vzkliknila prva. Potipala je prašnike. Na njih ni bilo sledu o prahu. »Kakšna roža pa je to?«

Druge čebelica se je zarila na dno cveta. »Tu ni nikakega medu,« je osupnila in se vsa preplašena komaj izkopala iz rože.

»Če naju čmrlj ni potegnil? Kje pa je ta lažnivec?«

Prvi april

Kaj, ne veste še?
Lepa reč je to!
Ste mar danes zjutraj
vstali na uho?
Radio že ves dan
govori o tem,
vi pa nič ne veste —
naj vam jaz povem?

Davi se je spleta
tale strašna stvar:
za goro deveto
je ukral komar
blebec kruha v peči
in navrl je z njim
preko deveterih
hribov in dolin...

Joj naenkrat v zraku
mačka ga uzre,
misli si: kravgulj je,
pa jo brž ucure
preko trhljih plotov,
preko trdih cest,
da spod šap praši se
tisoč svetlih zvezd!

Kuža, ki ta čas je
še prav milo spal,
mačko je zaslišal,
se neznansko zbal,
in s kolibo hkrati,
kolikor je šlo,
se kot blisk pognal je
v divji tek pred njo!

Zdaj pa najstrašnejše:
končno vsi trije
so se zaleteli
v brzovlak nekeje —
in nesreča strašna
terjala je vsaj
tisoč smrtnih žrtev...
No, ste čuli zdaj?

L. Krakar

Kdo je kriv

Živel je majhen leopard in je seveda imel očka leoparda in mamico leopardinjo, ki sta zelo ljubila svojega sinka.

Nekoč se je malček igral na travniku in na travnik je prišlo tudi krdelo slonov. Neki od slonov pa je po nesreči stopil malemu leopardu na nogo. Malčku ni hotel nič hudega storiti, ampak ga kratko malo ni niti opazil. Toda malega leoparda je to zelo zbolelo in je strahovito jokajoč in mijavkajoč pobegnil k svojim staršem.

— Stopili so mi na nogo! — Je vpil malček.

— Ubogi moj sinko! — Je dejala mamica leopardinja in mu pričela lizati ranjeno nogo.

— Kdo je bil tako nesramen! — Je zavpil očka leopard. — Povej mi, kdo je bil to! Moja jeza je strašna in moje maščevanje bo grozovito. Ubil bom nesramneža!

In očka leopard se je pričel divje bičati z repom po bokih.

— Sloni so bili, — je vzdihnil mali leopard.

— Sloni! Hm... — Očka leopard se je zamislil, nato pa je dejal:

— Meni se pa zdi, da so bile koze. Kakšni so bili, sinko!

— Imeli so debele noge, ki so bile podobne debelom drevesu, ušesa kot listje bananovca, nos so imeli dolg in gibčen kakor ovijalka, telo pa kot ogromna skala...

— Skala! — je ponovil očka leopard. — No, mar ti nisem dejal, da so bile koze!

Samo koze pležejo po skalah. Zdaj bom obračunal z njimi!

Z gibčnimi skoki je stekel v planino, kjer se je pasla čreda tankonogih koz, in tri raztrgal.

(Etiopska pravljica)

Okameneli smehlaj

JOŽE
CIUHA

15

Hodil sem in med zobmi grizel zrnca prahu. Tem se tu ne da ubožati. Ceste so dolge, številne in sive. Prah dvigajo koraki, rikše, živina in avtomobili: nima časa, da bi se polegel. Z barvo cestnega prahu so obarvane stojnice in prodajalne ob njej. In blago v njih, če je predolgo razstavljeno. Ob zidanih hišah, ki so bile preživele vojno, sem odkril, da se hitreje starajo od ljudi. Na eni izmed njih — brez barve in stila — je bila zapisana letnica 1935: verjetno letnica njenega rojstva. Delovala je kot izmučena starka: ko da bi se bila čez njo skobalila vrsta stoletij.

V sprehodu po ulicah so zbudili mojo pozornost pisani in bogato ilustrirani izveski v leporečnih superlativih: v burmanščini in angleščini, včasih pa tudi s kitajskimi znaki ali v indijskih pismenkah. Že črke vzbujajo spoštovanje. Toda črke same po sebi ne zadostujejo: k tekstu je potrebna še ilustracija. In sličice po impresivnosti še prekašajo besede. Vse hkrati bi bilo doneče in monumentalno, če bi skromne izveske ne demantirale fasade kolib in barak, na katerih visijo. In vendar sem moral s sumičenji popustiti. Izveskov je preveč, da bi dvomil.

Sprijazniti sem se moral z dejstvom, da je v Mandalayu stojnica hotel, vsaka podrtija s fotoaparatom —

umetniški studio in vsaka luknja s kleščami za izdiranje zob — zobna klinika. Vtem ko so ilustracije za hotele, salone in studije dokaj raznovrstne, je na vseh »zobnih klinikah« naslikana proteza. Dlesni so obarvane z živo rdečo barvo, zobje so snežno beli, z izjemo zlatega zoba, ki se nepogrešljivo svetl nekje na sredi.

Po različnosti noš, ki sem jih srečal na cesti, sem presodil, da je Mandalay tudi za daljnjo okolico važno trgovsko središče. Premalo se spoznam na plemenske noše, da bi lahko po njih spoznaval ljudi. Sem pa po suknu presodil, da nekateri med njimi prihajajo s planin. Spet sem srečaval moške v hlačah, ki so značilne za Šance. Srečal sem tudi mnogo Indijcev in Kitajcev. Dosti več kot v Rangunu je tu pondžijev. Pisano množico žafranaste toge še bolj obarvajo. Gole glave skrivajo v senco rdečih senčnikov z izrezljanimi ročaji. Podobne so Evropi odkrili kitajski in japonski lesorezi.

Dolg potep po mestu nujno poplača obilen znoj. Koža se zlepi s perilom in prahom. V hotel sem se vrnil umazan in zbit. Predal sem se razkošju vodne pipe, prhe in kadi z zajemalko, čemur se bom verjetno moral na nadaljnji poti proti severu odpovedati.

*

Danes sva z Vilkom obiskala Sagaing, ki leži na drugi strani reke. Tudi Sagaing je bil nekoč prestolno mesto. Od nekdanje slave je ostalo samo še prašno naselje s številnimi izvoščki, stojnicami, otroki in psi. In z vročim ozračjem, ki je ob prodajalnah zasičeno z vonjem po cvrtju in gnijočem sadju. Hiše so iz lesa ali pa pletene. Enako kot v Mandalayu so obarvane s sivino prahu. Izvoščki čepijo na zasenčenih koleslih na dve kolesi, v katere je vprežen konjiček. Pri nas bi mu rekli kljuse,

a bi mu s tem delali krivico: konjiček je resda majhen, vendar neverjetno vztrajen in odporen.

Sagaing obkrožajo griči s prikupno vegetacijo in pagodami. Rastlinje spominja na mediteransko floro. Predvsem srednje veliko grmičevje z voščnimi zelenimi listi in srebrno sivim vejevjem. Podobna so tudi prilična drevesa. Goščava je kot park. Redki cveti so bili brez vonja. Dišalo je samo po vroči zemlji. Med tihotami, potkami, pagodami in samostani sva večkrat naletela na razpadajoče zidove. V mir, ki je negibno visel v zraku, so komaj slišno pozvanjali zvončki s hlijev.

Najvišja pred pagodami je imela iz slame spleten klobuk. Popravljali so jo. Premnoge med njimi so že razpadle. Včasih jim je odmerjeno krajše življenje kot ljudem. Vendar je bila pagoda namenjena daljši življenjski dobi. Prevelika je za eno samo človeško življenje in glede na velikost gotovo tudi pomembna. V njej sem srečal moškega, ženske in sedem psov.

Na pobočjih sosednjih gričev sem opazil dolge, široke, k podnožju speljane betonske proge. Kasneje sem zvedel, da se ti pasovi končujejo s kapnicami za deževnico. Ta tehnična novost v odmaknjenem svetu biblijske tišine zadostno priča o ceni vode.

Ko sva griča oblezla, sva se napolila v dolino. Tu sem v gošči odkril nekaj starih zidanih hiš, ki bi jih po stilu pripisal Portugalcem ali Špancem. Samota je vladala okoli njih, razen tistih nekaj koz, ki so mulile zelenje in so jih preplašili najini koraki. Na vprašanje, kdo in kdaj je sezidal hiše, nisem dobil odgovora.

Potem sva po krajšem pogajanju najela izvoščka ter se z njim odpeljala med palmami, kaklejami, razvalinami in bodečim osatom do Kaung Hmu Do pagode. Od Sagainga jo loči šest milj. Svetišče se razlikuje od ostalih po polni kupolasti obliki. Iz tal se dviguje kot ledena

Odnosi med ljudmi

Njune male nevarnosti

Francoski književnik in Nobelov nagrajenec Francois Mauriac je zapisal: Če bi ob koncu leta sešteli vse ure, v katerih smo so-vražili tiste, ki jih imamo pravzaprav nadse radi, bi bili začudeni.

Bi nas res začudilo nepričakovano visoko število »tihih« ur? Vsekakor bi kazalo o tem nekoliko razmisliti. Bodimo tudi majčkeno površni in pobrs kajmo le med nekaterimi drobnimi in na prvi pogled nepomembnimi prepirčki in nespornostmi, ki pa le nosijo v sebi nevarne kali večjih neviht.

Saj vem, da imate zelo radi svojega moža. Tudi on vam brez dvoma vrača vašo naklonjenost. Toda dogaja se, da se včasih zasovražita in to zaradi drobnarij, ki niti malo ne zaslužijo, da bi grenile življenje. Spomnite se samo, s kakšnim ostrim glasom ste ga opomnili, da naj ne trosi pepel po tleh (maloprej ste pepelnik postavili z mize), on pa vas je z nestrpnim glasom opozoril, da se otrok ne sme igrati s priborom in prezrl, da ste bili prav tedaj zelo zaposleni pri štedilniku, medtem ko je on prebiral časopis.

Mnogi zakoni škripljejo kot stara vrata. Mogoče so nam v današnjem času živci res preutrujeni in zato preostro reagiramo na vsako malenkost. Toda nesposobnost oproščanja pri majhnih spodrslijah nam lahko postopoma dodobra zagreni življenje. Ali torej ne bi bilo bolje razumeti, pozabiti, opravičiti?

● ČESA ON NE RAZUME

Takoj po kosilu ga prav gotovo zanima, kaj naj bi bilo za večerjo. Sit je in razmišlja o tem, da bo čez nekaj ur spet lačen.

Moški ne cenijo v toliki meri razne pomembne datume kot žene. Zato je bolje, da ga pravočasno spomnite na svoj rojstni dan, kot pa da potem jočete.

Ne poizkušajte ga celo popoldne voditi po trgovinah, da bi končno kupili blago, ki ste ga videli že v prvi trgovini. Žene rade izbira in ogledujejo, moški pa take izgube časa nikoli ne bodo razumeli. Vse popoldne bosta torej na robu prepira.

Ker ni potrebno, je najbolje, da se izognete pripombam na račun njegovih sorodnikov. Predvsem pa morate vedeti, da tako dobro kot njegova mati ne kuha druga žena na svetu, vi pa še posebno ne.

Še pred poroko vam je rekel, da vas ima rad. Verjeli ste mu in zanj je stvar opravljena. Nerazumljiva so mu torej prepogosta vprašanja: ali me ljubiš?

Zadnja stvar na svetu, ki ga zanima, so prav gotovo sentimentalne prigode vaših prijateljic. Zato ga ne morite z njimi.

Nikoli ne bo razumel, da ljudje premišlujejo o drobnih in nepomembnih stvareh, zato ne drezajte vanj z neprestanimi vprašanji: ali se spominjaš, kako je bilo takrat?, s katerimi bi radi načeli pogovore o raznih majhnih dogodivščinah ali celo opravljali svoje znanke.

● ČESA ONA NE RAZUME

Večina žena ne razume, da je v časopisih res toliko zanimivega, da je vredno za branje oddvojiti toliko dragocenega časa, kot stori to večina mož.

Prav tako žena ne razume, da mož ne opazi če ima novo obleko. Se vam je mogoče že

gora iz morja. V vodiču piše, da je zgrajena po vzoru neke cejlonske pagode. Ljudje v Mandalayu pa so mi o njeni nenavadni obliki povedali drugačno zgodbo:

Pagoda je sezidal kralj Talun v prvi polovici 17. stoletja. Od arhitekta, kateremu je poveril gradnjo, je zahteval, naj bo sveltšče drugačno kot so druga. Arhitekt je bil v zadregi: vse pagode so se dotlej gradile po predlogi, ki je že vnaprej določala obliko. Misli je in razmišljal, kako bi pagoda oblikoval, in vtem mu je hitro minel čas. In minila so leta, ne da bi bil z gradnjo sploh začel. Kralj je postajal nestrpen in nestrpna je postala tudi kraljica, njegova žena. Arhitekt pa se nikakor ni znal domisliti nove svojske oblike. — Nekega dne, kralj je bil zdoma, ga je kraljica poklicala k sebi. Ožtela ga je zaradi odlašanja in ga hkrati rotila, naj vendar že začne zidati. Bil je v zagati: priznal je kraljici, da kljub prizadevanju ni našel oblike, po kateri naj bi se pagoda ločila od drugih. Po teh besedah je kraljica razgalila svoje psi: ob pogledu nanje se mu je ideja hipoma porodila.

KAČIN

Pripotovala sva v Mičino, glavno mesto države Kačin, ki se razprostira na severni meji Burmanske unije. Kačinci so zadnje burmansko-tibetansko pleme, ki se je naselilo na tleh današnje republike. Prišli so z gora na severu kot vsa ostala plemena, v času, ko so Angleži začeli osvajati Spodnjo Burmo. Še pred menihi v žafra-nastih togah so Kačince dosegli krščanski misijonarji, zato so v pretežni večini kristjani.

Mandalay sva zapustila sinoči, ob 21.30. Vlak ni bil enak listemu, s katerim sva zapustila Rangun. Bil je brez zvočnikov, foteljev in gostinskih uslug. Bil je neudoben, star in zadimljen, z zadimljeno letnico svojega

Kadar pospravljamo volnene reči

Družba vso zimo tako oboževanega puloverja ali jopice nam nič več ne ugaja. Iz omara in predalov vlečemo lažje bluže in tanke bombažne pletenine, toplo zimsko garderobo pa začnemo pospravljati. Volnene stvari pa moramo skrbno pregledati in presortirati, preden jih spravimo. Gotovo bo že tudi kaj slabega vmes, kar bo treba izločiti, in da ne bomo tega delali takrat, ko bi že tak kos garderobe rade vzele v roke, moramo to opraviti sedaj.

Preden volnene stvari spravimo, jih moramo oprati. Ne perimo pa jih v lugu, ki nam je ostal od perila. Zelo rado se zgodi, da volna čisto spremeni barvo. Volna, oprana v kakem prašku, bo kot prenovljena, barve bo-

Pomlad prihaja

Kmalu bodo toplejši dnevi in naše sobne rastline bodo terjale — vsaj v začetku — še posebno nego in skrb svojih lastnic. Prvi ukaz je: presadite sobne rastline!

Za asparagus, aspidistro in kakteje poiščite večje cvetlične lončke, da se bodo rastline lahko nemoteno in lepše razvijale. Dobro pognojite zemljo, položite v nove lončke nekaj koščkov zdrobljene opeke in nasujte vanje prvo vrsto, presejano vrtno prst. Korenine asparagusa in aspidistre dobro očistite in jih malo obrežite, kajti le tako bodo rajši pognale. Presajene rastline takoj zalijte z odležano vodo in jih drugi dan izpostavite pomladnemu soncu.

kdaž zgodilo, da je mož pohvalil vaš »novi« pulover, ki ga nosite že tretje leto?

Žene velikokrat napravijo celo tragedijo zaradi drobnih laži. Toda te so največkrat v rabi le zaradi tega, da ne bi bilo potrebno stvari na dolgo in široko razlagati.

Večina mož želi predvsem to, da se počuti doma udobno, ženi pa ne gre v račun, da je prebran časopis obležal na tleh poleg kavča, umazana srajca poleg zaboja za umazano perilo in da prenekaletni možje raje ničesar ne večerjajo, kot pa da bi si morali sami kaj pripraviti.

Takih primerov je seveda še nešteto. Verjetno boste rekli, da so vse to drobnarije, o katerih se ne splača govoriti. Toda kadar smo nervozni, take drobnarije vse prerade zavzamemo velik obseg. Mnogi zakonci, ki se razdvajajo, po dobrem premisleku doumejo, da so jih k temu privedli prav majhni nespornosti, zaradi katerih so se pogostejše prepirali in končno privedli tako daleč, da se ne trpijo.

Predvsem je treba velikokrat pomisliti še na nekaj: Niti mož niti žena se nista rodila tistega dne, ko sta se prvič srečala. Vsak izmed njiju je imel že pred tem svoj okus, svoje navade, svoje ideje, svoje prijatelje...

rojstva in kraja, menda nekje na Britanskih otokih. Prostor sva dobila v oddelku s štirimi posteljami. Razen naju je bil v njem še redovnik in Mejmya. Četrta postelja je ostala nezasedena. Redovnik je bil visok, njegova postava pa atletska. Oblečen je bil v dolgo belo haljo, kot vsi krščanski redovniki v teh krajih. Po prvih besedah je povedal, da je po rodu Čeh, da je preživel mladost v Pragi, zdaj pa da predava na višji šoli v Mejmyu angleščino in fiziko. Njegova angleščina je bila res odlična. Čeprav ni napravil vtis gostobesedneža, smo se dosti pogovarjali.

Razen nas treh je bil v vlaku še en belec: redovnik istega reda kot najin sopotnik. Bil je Nemec. Na sever je spremljal skupino dečkov in je z njimi pretelkal noč na trdi klopi. Na obisk v naš oddelok je prišel le enkrat. Ni dosti govoril. Povedal pa je, da ga nič ne vleče v domovino in da ne bo izkoristil ugodnost, ki mu jo dajejo pravila reda, po katerih lahko obišče vsake sedem ali osem let dom in starše. Z njim smo se videvali samo na postajah.

Čas na poti so nam krajšali pogledi skozi okno in besede. V začetku tiste, ki skoraj nič ne pomenijo: besede pač, ki s površinsko vljudnostjo razmehčajo naškrobljenost med sopotniki. Čez čas so postale bolj zanimive. Stasiti svetlolasi redovnik, ki je verjetno že prešel petdeseto, je povedal, da je prva vojna leta preživel v Londonu, kjer je navezal prijateljske stike z dr. Alojzijem Kuharjem. Preko njega da je spoznal tudi neslavnega kralja Petra II. Mnenj o obeh se je vzdržal. Na Vzhod pa da je prišel kot vzgojitelj burmanskega princa. Katerega, ni povedal, bilo pa je jasno, da tistega, čigar prestol je prešel v muzejsko last.

V začetku nisem spraševal. Vprašanja so lahko ne-

do zaživele, raztegnjeni deli pa bodo postali spet elastični.

Pletenine peremo v mlačni vodi, jih stiskamo in posušimo v več starih frotirkah. Tako skoraj čisto osušene obesimo v senco ali jih razprostrte položimo na desko. Belih puloverjev, šalov, kap in rokavic nikoli ne sušimo zunaj, najbolje je, da jim s frotirkami temeljito odvzamemo vodo, potem pa jih pustimo čez noč v kuhinji. Na zraku namreč porumenijo.

Ko smo vse oprale, začnemo s pregledovanjem. Dobre stvari spravimo v polivinilske vrečke, za lažje puloverje in jopice pa si omislamo večjo polivinilsko vrečo, ki ima na vrhu luknjico za obešalnik. Tako bomo lahko obesile na en obešalnik več kosov, da se nam ne bodo pomečkali. Vrečo spodaj spognemo in spnemo s sponkami, ki jih uporabljamo za spenjanje aktov. Sicer pa so na prodaj tudi take vreče s posebne vrste zadržgo.

Jopicam, ki se jim že »svetijo« komolci, zamenjamo rokave, tako da pride komolec ene roke na notranjo stran druge, in jopico bomo nosili še nekaj časa. Seveda zamenjamo rokave, še preden se naredijo luknje. Operemo pa jih, ko smo rokave že zamenjali, da se izgubijo prejšnje oblike.

Iz dveh premajhnih kosov napletemo nov brezrokavnik ali pa pulover za mlajšega otroka. To bomo hitro napletli, saj bo nit dvojna in bomo uporabljali debele pletilke številko 4. Take pletenine so danes prav moderne, če pa še lepo kombiniramo barve, odležejo za nove. Če nimamo doma ustreznih barv, dokupimo k črni rumeno, k rdeči sivo ali modro, k vijoličasti belo. Kombinacij je nešteto. Pri takem pletenju se tudi ne pozna, če je kakšna barva za malenkost svetlejša ali temnejša.

Če pa so volnene stvari obledele ali smo jih drugače pokvarili, pa je še volna močna, jih sparimo in napletemo čez poletje hčerki ali sebi volnene hlače. Če hodimo pozimi na izlete, če gojimo zimske športe, nas bodo prijetno grele. Če pa bomo poslale hčerko na počitnice v snežno naravo, bomo brez skrbi, da se ne bo prehladila.

Preostali so nam še najslabši kosi. Kaj pa z njimi? Da bi jih predelovali, je škoda za čas in trud, raje jih zberimo, vse od raztrganih rokavic, nogavic, rokavov in jopic in volnenih odpadkov, da nam ne bodo jemali prostora v omari in jih dajmo prepresti. Ker ta volna pač ni tako lepa, je pa še dovolj trpežna, bomo napletle otroku za doma jopico ali brezrokavnik, za nogavice pa se ne obnese.

Če veliko pletemo in se nam je nabralo več živobarvnih klopov, pa ne vemo kam z njimi, poskusimo naplesti iz njih pregrinjalo ali koc za dojenčkovo posteljo. Pletemo enako velike kvadrate s poljubnim vzorcem, jih sešijemo in na spodnji strani podložimo s kakšno staro stvarjo. Tako pregrinjalo lahko tudi sproti večamo, kadar se nam spet nabere kaj ostankov.

Če bomo volnene stvari skrbno spravile, se jih v jeseni ne bomo samo prijetno razveselile, ampak tudi prištedile denar, saj bosta cel, od moljev nerazžrt pulover ali prepletena jopica še vzdržali eno ali dve sezoni.

Pogrnjena miza

Večina ljudi zajirkuje zjutraj kar stojijo, v naglici poručijo kos kruha (ali pa niti tega ne), zlijajo vase prevročo kavo in odhitijo v službo.

Takšno početje prav nič ne koristi želodcu in živcem, a tudi delu ne. Zato si vsaj kosilo in večerjo — če jemo doma — privoščimo v miru in pri pogrjnjeni mizi, na kateri se bodo barve prta in posode ujemale in dopolnjevale; lahko jo okrasimo tudi z rožami. Tako pripravljena miza nas bo gotovo razveselila po utrudljivem in često dolgočasnem delu.

Pogrnjena miza naj ne bo vedno enaka; ravnajmo se po letnih časih. Najprimerneje in zadnje čase zelo moderno je, če ima vsak član svoj pogrjnek na posebnem prliču. Te lanene prliče lahko kupimo v trgovini ali pa jih napravimo sami in okrasimo z vezenjem. Negujmo prijetno domače vzdušje!

Poskusite!

KOROŠKI ŠARKEJ

Vzemi: 50 dkg moka, 10 dkg surovega masla, sol, tri rumenjake, približno 3 osminke litra mleka, 3 dkg kvasa, 10 dkg sladkorja, 12 dkg rozin, eno žličko cimeta, maslo in moko za pekač, 2 dkg sladkorja.

Segrejo moko, rumenjake, mleko, raztopljeno maslo, vzhajan kvas, sol in sladkor dobro stepemo. Vzhajano testo razvaljamo za cm debelo, ga potresemo z rozinami, cimetom in sladkorjem, ga zvijemo, denemo v model za šarke in pustimo, da ponovno vzhaja. Ko ga je še enkrat toliko, ga spečemo.

KRHKE BLAZINICE

Vzemi: 20 dkg moka, pol pecilnega praška, 6 dkg sladkorja, sol, vaniljin sladkor, 15 dkg masla, 20 dkg skute, marmelado.

Med moko zmešamo pecilni prašek, sladkor, sol, vaniljin sladkor, razdrobimo surovo maslo in dodamo pretlačeno skuto. To hitro vgnemo v testo, na kar zvaljamo in zrežemo na kvadrate. V sredino vsakega kvadrata damo nekaj goste marmelade, vpognemo testo na polovico, da dobimo blazinico, pomazemo z beljakom in spečemo.

Drobni nasveti

■ Posušen sir opečemo na surovem maslu ali margarinu, potem pa položimo med dve rezini belega kruha. Malica bo zelo okusna.

■ Kuhan krompir lažje olupimo, če ga polijemo z mrzlo vodo.

■ Mleko se ne bo prismodilo ali prišlo na dno posode, če v njej najprej zavremo malo vode in šele potem prilijemo mleko.

■ Hrenovke ne počijo, če vodi, v kateri jih prevremo, dodamo škodelico mleka.

■ Zelo koristno je, če imamo na etuiju fotoaparata prav tako označen svoj naslov, kot na kovčkih. Če aparat kje pozabimo, kar se zelo rado zgodi, nam ga bo pošten najditelj lahko vrnil.

prijetna. In čemu bi na dolgi poti, samo zaradi nespretnosti, kislilo molčali! Adut slovanstva je bil v tej kombinaciji prešibek. Povedal je, kar je povedal. In tako je bilo tudi z nama. Šele ko smo na hodniku zagledali nekaj menihov z obritimi glavami, se je razvnel: sam od sebe. Spregovoril je o budizmu.

Težka, ali pa še težja kot med raznimi političnimi sistemi, je koeksistenca med verami. Zato ga je napadel. Začel je s tem, da mu je očital neizdelanost etičnih vrednot. Dolžil ga je pomankanja kolektivne verske discipline in to je pripisal egocentričnosti njegovih filozofskih osnov. Ob primerjavi budizma s krščanstvom je želel ponazoriti, da budizem od ideji o selitvi duše, po kateri cena enega življenja odreja slopnjo naslednjega, ne pozna nobenega sistema nagrad in kazni, ne kesa, prekletstva, odpustčenja in odrešenja. Pomanjkanje norm za dobro in zlo in njih obojestranskega povračila je povezal s statistikami, ki v Burmi kažejo na naraščanje kraje in kriminala. O »nirvani« kot najvišjem smotru in cilju slednjega budista je govoril kot o veliki idejni praznini, ki so ji potrebna mašila. Tako mašilo je po njegovem dediščina animizma, ki je prepredla vso budistično metafiziko s praznoverjem.

»To,« je rekel, »je zadosten dokaz za filozofsko ozkornost vere, ki se odvrača od življenja. Glejte: čeprav verovanje v dobre in zle duhove nima nič skupnega z versko ortodoksno, je po prvotnem animizmu nujno ostalo kot nadomestek za sušico verskega dogmatizma. Ker je Buda bolj cilj kot bog, molijo seveda k duhovom. In moliti hočejo: za zmago U Nuja, srečo v loteriji, družino, slavo na konjskih dirkah, posel in podobno.«

Nadaljeval je o človeku:

(Se nadaljuje)

Švedi imajo posebno veselje do društev

Na Švedskem je precej razširjena krilatica čim se najde peščica ljudi z enakim „konjičkom“, tudi ni več daleč do ustanovitve društva ali kluba. O tej ljubezni do ustanavljanja društev govori tudi adresar za Stockholm, ki ima na več straneh natisnjena imena društev ali združenj, med katerimi je precej nenavadnih — vsaj za naše pojme. Da navedemo le nekaj takih primerov:

„Združenje za smočno rabo koledarja“, „Švedska zveza javnih kopališč“, „Red kravih nog“, „Zveza za zboljševanje opreme za pokopavanje poginulih domačih živali“, „Društvo častilcev kralja Oskarja I. in kraljice Josephine“, nedvomno najbolj svojevrstno pa je „Društvo za nagrajevanje vrednosti in vrlin ljudi, ki presedijo doma večino prostega časa“!

1963 — 13.10 Za avtomobiliste — 14.15 „Fidelio“, Beethovenova opera — 17.05 Plesna glasba — 18.00 Služna igra — 19.20 Glasba, ki nikdar ne izveni — 20.30 Vesela oddaja — 22.20 Klasična kamorna glasba.

Torek, 31. 3.: 6.05 Preden odidele — 8.20 Glasba na tekočem traku — 9.00 Novosti na knjižnem trgu — 9.30 Komorni koncert — 11.00 Ljudske viže — 13.20 Teden pri Združenih narodih — 13.30 Pomembni orkestri — 16.30 Življenje se začne pri šestdesetih — 17.15 Znanje za vse — 17.50 Esperanto — 19.30 Oddaja o letalstvu — 20.30 Operetni koncert — 21.30 O tem lahko govorimo.

Sreda, 1. 4.: 6.05 Premislite prosimo sami — 8.10 Prosimo, prav prijazno — 9.05 Šolska oddaja — 11.00 Ljudske viže — 13.30 Za prijatelja opere — 14.15 Sodobni avstrijski komponisti — 15.00 Šolska oddaja — 15.30 Glasba razveseljuje — 17.40 Hišni zdravnik — 19.30 Halol Teenagerji! — 20.15 Vseh devet — 21.40 Popravi, kar drugi zagrešijo.

Četrtek, 2. 4.: 6.05 Preden odidele — 8.10 Glasba na tekočem traku — 9.05 Šolska oddaja — 11.00 Ljudske viže — 14.15 Pomembni orkestri — 15.00 Šolska oddaja — 15.30 Dela avstrijskih komponistov — 16.00 Narava in lepota — 17.40 Ženska oddaja — 19.30 Zveneče platno — 20.00 Pozor snemanju!

Petek, 3. 4.: 6.05 Mladi glas — 8.10 Prosimo, prav prijazno — 9.05 Šolska oddaja — 11.00 Ljudske viže — 13.30 Za prijatelja opere — 14.15 Sodobni avstrijski komponisti — 14.35 Mednarodna radijska univerza — 15.00 Šolska oddaja — 15.30 Jazz iz Kanade — 16.00 Otroška ura — 17.15 Znanje za vse — 19.30 Literarni eksperiment — 22.15 Plesna glasba.

SLOVENSKE ODDAJE

Sobota, 28. 3.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca, voščila.

Nedelja, 29. 3.: 7.30 „Kristus je vstal, aleluja...“ Slo-

Svetovno znana Postojnska jama se pripravlja na novo turistično sezono

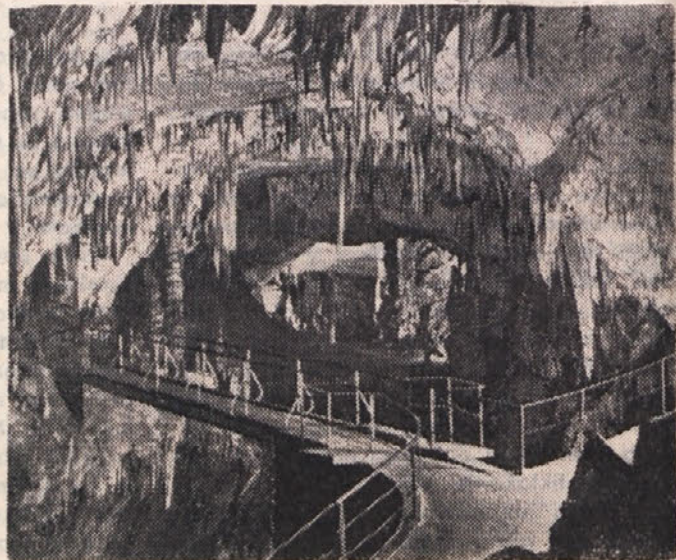
Če pomislimo, da so v Postojnski jami samo lani našli 340.000 domačih in tujih obiskovalcev, potem vidimo, kako velikega tujkoprometnega pomena je ta edinstveno lepa znamenitost Krasa. Iz leta v leto prihajajo obiskovalci iz vseh delov sveta in se navdušujejo ob krasotah, ki so delo največjega umetnika — narave. Čedalje večji prtok obiskovalcev pa je postavil v ospredje tudi še drugo aktualno vprašanje: jamska železnica, ki posluje od leta 1872 dalje in je prepeljala že mnoge milijone ljudi, v sedanji zastareli obliki ne more več dovolj uspešno zmagovati svoje naloge. Zato so se pristojne ustanove že leta 1958 začele baviti s problemom modernizacije in so bili izdelani podrobni načrti, katerih osrednji del je gradnja krožne proge v Postojnski jami.

Z izvedbo teh načrtov so začeli že lani in je pričakovati, da bo dvotirna proga dograjena še pred začetkom letošnje poletne sezone. Prva faza rekonstrukcije je skoraj že gotova. Z delno razširitvijo prostora ob dose- danji progi so uredili 1800 metrov dolgo traso za dvotirno progo od vhoda v jamo do Velike gore. Pri tem so morali dodatno zgraditi tudi tri pre-dore v živo skalo, da ne bi poškodovali kapnikov; eden je dolg 134 metrov, ostala dva pa 30 oziroma 40 metrov. Sploh je načelo, da mora podzemeljski svet čimbolj ohraniti svojo sliko, narekovalo projektantom največjo pažnjo in so se toza- devno vrstile številne diskusije, v katerih so se nekateri izrekli proti vsaki modernizaciji, drugi pa so na rekonstrukcijo pristali le pod določenimi pogoji.

Ko bo modernizacija Po- stojnske jame izvedena, bo z dvotirno oziroma krožno progo jamske železnice možno na dan prepeljati tudi do 5000 ljudi. Dolžina uvoznega tira bo zna- šala 1620 m, izvoznega pa 1770 m, medtem ko bo zvezni rov, ki bo v obliki trikotnika povezoval oba tira in remizo, meril 105 m. Načrt predvideva, da bi progo podaljšali do tako imenovane Koncertne dvorane, vendar so proti temu resni pomisleki, ker bi se Kon-

certna dvorana s tem spremenila v bolj ali manj hrupno železniško postajališče.

Vsekakor bo z modernizacijo in razširitvi- jo železniške proge znatno povečana možnost še večjega dotoka obiskovalcev. Hkrati pa se bodo s tem pojavile še druge potrebe in je že zdaj govora o gradnji novega restavracijske-

ga poslopja pred Postojnsko jamo. Načrtovalci menijo, da bi v tem primeru pritličje se- danjega poslopja lahko preuredili v čakalnico za obiskovalce, v prvem nadstropju pa naj bi nastal razstavni prostor, v katerem bi si obiskovalci lahko ogledali neizmerno bogastvo podzemeljskega sveta na Krasu.

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC

I. PROGRAM

Poročila: 5.45, 6.45, 7.45, 12.30, 16.45, 20.00, 22.00.

Dnevne oddaje: 5.45 Kmečka oddaja — 6.00 Pestro me- šano — 7.00 Pestro mešano — 7.55 Gospodarske vesti — 9.00 Pozdrav nate — 10.00 Za gospodinjino — 13.00 Pestro mešano — 13.05 Opoldanski koncert — 14.00 Objave — 16.35 Kulturne vesti — 18.45 Pestro mešano — 18.55 Lokalni šport — 19.00 Odmev časa.

Sobota, 28. 3.: 8.00 Otroške pesmi — 8.15 Komorni kon- cert — 14.15 Pozdrav nate — 15.50 Za filateliste — 16.00 Orkestrski koncert — 16.30 Širni pisani svet — 18.00 Gledališka in filmska kritika — 19.00 Šport — 19.20 Resna glasba — 20.15 Koncert dunajskih filharmonikov.

Nedelja, 29. 3.: 8.05 Velikonočne pesmi — 9.05 Popevke — 11.00 Dopoldanski koncert — 12.45 Gledališka ogledalo — 13.00 Operni koncert — 13.45 Iz domovine — 14.30 Pozdrav nate — 16.30 Skozi svet, skozi čas — 17.05 Plesna glasba — 18.05 Veselo pešje, veselo igra- nje — 19.00 Šport — 20.10 „Caprice“, glasbena veselo- igra — 21.00 Ob lepi modri Donavi.

Ponedeljek, 30. 3.: 7.00 Lahka glasba — 9.05 Danes je praznik — 11.00 Glasbena knjiga pravljic — 12.00 Zveneča koroška dežela — 13.00 Operni koncert — 13.45 Iz domovine — 14.30 Pozdrav nate — 16.30 Otroška ura — 17.05 Gledališče pa vsem svetu — 17.30 Obisk pri osebnosti starega Dunaja — 18.00 Za zabavo — 19.00 Šport — 19.45 Oddaja o letalstvu — 20.10 „Njene sanje“ — 20.45 Koncert.

Torek, 31. 3.: 8.00 Zveneč jutranji pozdrav — 8.15 Or- kestrski koncert — 14.55 Posebej za vas — 15.30 Veselo in zabavno — 16.00 Operni koncert — 17.00 V koncertni kavarni — 18.25 Če mene vprašate — 20.15 Radijska igra — 21.30 Pesem za lahko noč.

Ob Veliki noči zopetna otvoritev Balkanske specialitete

srečanje za razvijane okuse mednarodna kuhinja

Bekštanjanska gostilna - penzion (Finkensteiner Gasthof - Pension) nasproti postaje Bekštanj

kuhinjski šef Alojz Robič telefon (0-42-42) 53-92

Sreda, 1. 4.: 8.00 Zveneč jutranji pozdrav — 8.15 Kon- certna ura — 14.55 Posebej za vas — 15.45 Predstavlja- mo mlade talente — 16.00 Glasba zate — 18.15 Pomoč vsakdo potrebuje — 20.15 Slovenska orkestrska glasba.

Četrtek, 2. 4.: 8.00 Zveneč jutranji pozdrav — 8.15 Orkestrski koncert — 15.15 Ura pesmi — 15.45 Koroški avtorji: Lorenz Mack — 16.00 Jazz — 18.05 Originalni koroškega ljudskega življenja — 18.20 Oddaja za de- lavce — 18.35 Mladinska oddaja — 20.15 Alpska lov- ska ura — 21.00 Zveneča alpska dežela.

Petek, 3. 4.: 8.00 Zveneč jutranji pozdrav — 8.15 Ju- tranjji koncert — 15.15 Komorna glasba — 15.45 Kulturno ogledalo — 16.00 Operetni koncert — 17.00 V koncertni kavarni — 18.00 Koroški visokofoljski tedni — 21.00 Glas- ba 20. stoletja.

II. PROGRAM

Poročila: 6.00, 7.00, 8.00, 13.00, 17.00, 19.00, 23.00, 00.00.

Dnevne oddaje: 5.30 Dobro jutro — 6.10 Z glasbo v dan — 6.50 Pestro mešano — 7.10 Pestro mešano — 7.20 Jutranja glasba — 11.45 Kmečka oddaja — 12.03 Za avtomobiliste — 13.10 Pestro mešano — 14.50 Objave — 17.10 Kulturne vesti — 17.30 Reporter na polji — 18.00 Dobro razpoloženi — 18.55 Za otroke — 19.10 Pestro mešano — 19.20 Kaj slišite danes zvečer — 21.55 Šport — 22.10 Pogled v svet — 23.10 Pogled v svet.

Sobota, 28. 3.: 7.30 Jutranja glasba — 9.45 Ti in žival — 11.00 Velika noč tu — in onstran Brennerja — 13.25 Odmev iz Avstrije — 14.00 Komorni koncert — 14.40 Tehnični razgled — 17.40 Mednarodna radijska univer- za — 18.00 Narodna pesmi — 19.10 Oddaja zveznega kanclerja — 19.35 „Lepa Galateja“, komična opera — 20.45 Operetni koncert — 22.20 Zabavna glasba.

Nedelja, 29. 3.: 7.05 Godba na pihala — 8.15 Kaj je novega — 9.00 Operni koncert — 10.15 Glasbena pe- strast — 12.25 Velikonočni govor papeža — 13.10 Za avtomobiliste — 15.00 Humor in satira v starih pasijon- skih igrah — 15.30 Ljudske viže — 16.30 Orkestrske čen- če — 18.25 Nazaj v šolsko klopi — 19.10 Teden dni svetovnih dogodkov — 20.00 Melodije in prizori iz uspe- lih operet in filmov — 21.20 Kriminalna zgodba.

Ponedeljek, 30. 3.: 8.05 Dunajske pesmi — 10.00 Dopol- danski koncert — 11.20 Glasbeni festival Monte Carlo

vesno velikonočno pridigo bo imel č. g. Maksimilijan Stindl, župnik na Brnci. Velikonočne pesmi bodo peli: Mešani zbor iz Škofije; mešani zbor Državne realne gim- nazije in gimnazije za Slovence v Celovcu; Selski me- šani zbor.

Ponedeljek, 30. 3.: 7.30 S pesmijo in glasbo pozdrav- ljamo in voščimo.

Torek, 31. 3.: 14.15 Poročila, objave. Lepa melodija, dragocen zaklad.

Sreda, 1. 4.: 14.15 Poročila, objave. Kar želite, za- igramo.

Četrtek, 2. 4.: 14.15 Poročila, objave. Ljudski koledar. Petek, 3. 4.: 14.15 Poročila, objave. Od petka do pet- ka pa naših kraji in pri naših ljudeh. Iz koroške zgo- dovine: Pred 550 leti so ustoličili zadnjega koroškega kneza.

RADIO LJUBLJANA

Poročila: 4.14, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 22.00, 23.00, 24.00.

Oddaja na srednjem valu 327,1 — 257 — 212,4 — 202 m UKV frekvence 96,5 — 92,9 — 94,1 — 88,5 — 97,9 MHz

Dnevne oddaje: 4.00 Dobro jutro — 10.55 Vsak dan nova popevka — 11.00 Oddaja za voznike in potnike motornih vozil — 12.05 Zabavna glasba — 12.15 Kmetij- ski nasveti — 12.25 Domači napravi za prijetno opoldne — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 19.00 Obvestila — 19.05 Glasbene razglednice — 19.30 Radijski dnevnik.

Sobota, 28. 3.: 6.20 Tečaj angleščine — 8.05 Vedre melodije za konec tedna — 8.55 Radijska šola — 9.25 Z mladimi pevci po svetu — 9.45 Latinsko-ameriški ritmi — 10.15 Nekaj domačih viž — 10.35 Komorni zbor iz Čila — 12.25 Od Karpalov do Urala — 13.30 Glasbeni sejem — 14.35 Voščila — 15.40 Dva zbora iz Tržaške po- krajine — 17.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 18.10 Tenorist Nicolai Gedda — 18.45 Novo v znanosti — 20.00 Z obiska na Jesenicah — 20.20 Nestroy-Milčinski: Lumpacij Vagabundus — 21.35 Sobolni ples.

Nedelja, 29. 3.: 6.30 Napotki za turiste — 7.40 Pogovor s poslušalci — 8.00 Mladinska radijska igra — 8.38 Skladbe za otroke — 9.05 Voščila — 10.00 Se pomnite, tovariši! — 11.17 Melodije na kitari — 11.30 Nedeljska reportaža — 12.05 Voščila — 13.30 Za našo vas — 13.50 Koncert pri vas doma — 14.10 Radi bi vas zabavali — 16.00 Humoreska tedna — 16.20 Nekaj domačih za ne- deljsko popoldne — 16.45 V ritmu koračnice — 17.05 Hamond orgle — 17.15 Radijska igra — 18.08 Glasba iz znamenitih oper — 20.00 Izberite svojo popevko — 21.00 Velika prijateljstva — 22.10 Plesna glasba.

Ponedeljek, 30. 3.: 8.05 Koncert Akademskega okleta — 8.25 Veliki zabavni orkestri — 8.55 Za mlade rada- vedneže — 9.25 Pojata tenorist Anton Dermola in mezo- sopranistka Nada Ševšek — 10.15 Iz Istre v Bosno — 12.25 Sovjetske, poljske in češkoslovaške popevke — 13.30 Glasbeni sejem — 14.35 Voščila — 15.15 Zabavna glas- ba — 15.45 S knjižnega lrga — 17.05 Glasbena kri- žanka — 18.10 Prijubljenega popevke — 18.45 Narava in človek — 20.00 Koncert zagrebškega simfoničnega or- kestra — 22.10 Nočni akordi.

Torek, 31. 3.: 6.20 Tečaj angleščine — 8.05 Od ton in onad — 8.35 Nekaj domačih — 8.55 Radijska šola — 9.25 Popevke se vrstijo — 10.15 Veliki zabavni orkestri

Ta teden vam priporočamo:

Knjige o bojih v tujih deželah

- Stephen Crane: RDEČI ZNAK HRABROSTI, roman o ameriški državljski vojni, 148 str. pl. 23 šil.
- Aleksej P. Čapigin: STENKA RAZIN, zgodovinski roman iz kozakškega živ- ljenja in bojev, 700 str. ppl. 54 šil.
- Gerhart Ellert: ATILA, življenjska pot hunskega vojskovodje in kralja, 284 str. pl. 70 šil.
- Anatole France: BOGOVI SO ŽEJNI, roman iz francoske revolucije, 304 str. pl. 25 šil.
- Norbert Fryd: KARTOTEKA ŽIVIH, roman iz nacističnega KZ-laborišča, 400 str. pl. 55 šil.
- Hičihiko Hačija: HIROŠIMA, zapiski o posledicah prve atomske bombe, 216 str. in slikovne priloge, ppl. 24 šil.
- Hans Helmut Kirst: TOVARNA OFICIRJEV, roman o nacistični vojaški šoli, 672 str. pl. 130 šil.
- Hermann Kesten: OTROCI GERNIKE, roman iz španske državljanske vojne, 176 str. pl. 24 šil.

„Naša knjiga“, Celovec, Wulfengasse

TELEVIZIJA

Sobota, 28. 3.: 14.10 Sportni prenos — 15.00 Za otroke — 15.30 Za družino — 18.33 Kaj vidimo novega — 19.30 Čas v sliki — 20.15 „Eden bo zmagal“ — 21.45 Čas v sliki, nato veseloigra.

Nedelja, 29. 3.: 10.00 Protestantska maša — 11.00 Ka- toliška maša — 17.00 Za otroke — 17.25 Svet mladine — 17.55 Vilma in King — 18.20 Za družino — 19.00 Se- dem dni dogodkov — 19.30 Oknar — 20.00 Poročila in športni komentar — 20.15 „Gozd“, film — 21.55 Poročila.

Ponedeljek, 30. 3.: 17.00 Za otroke, lutka — 17.50 Za otroke — 19.30 „Zlati zvok“ — 20.05 Čas v sliki — 20.20 Bilanca zimske sezone — 22.00 Zabavna oddaja — 22.40 Čas v sliki.

Torek, 31. 3.: 18.33 Angleščina — 19.00 Azijske minia- ture — 19.30 Čas v sliki — 20.10 Enajndvajset — 21.00 Rdeča madona — 21.45 Čas v sliki.

Sreda, 1. 4.: 17.00 Za otroke — 17.30 Mehika — 18.30 Poročila — 18.33 Francoščina — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.10 Instrumentalni koledar — 20.30 „Vas brez moških“ — 21.55 Čas v sliki.

Četrtek, 2. 4.: 11.00 Šolska oddaja — 18.30 Poročila — 18.33 Angleščina — 19.00 Šport — 19.30 Čas v sliki — 20.10 „Ob lepi modri Donavi“, ljubzenska kome- dija — 21.40 Montura brez čara — 22.10 Čas v sliki.

Petek, 3. 4.: 18.30 Poročila — 18.33 Eden kot ti in jaz — 19.00 Televizijska kuhinja — 19.30 Čas v sliki — 20.10 Prenos iz Löwingerjevega gledališča.

Kako se zabavajo Italijani

Statistika dokazuje, da se Italijani radi zabavajo: v enem samem letu so za razne oblike zabav porabili 240.373 milijonov lir, kakor je ugotovilo združenje avtorjev in za- ložnikov.

Najbolj priljubljeni obliki zabave sta bila v Italiji radio in televizija; v ta namen je šlo 56 milijard lir ali 15 % več kot leto po- prej. Potem sledijo razne druge oblike za- bav, kot ples, koncerti, zabavne glasbe, gramofonske plošče in podobno: 28 milijard lir, porast znaša 7,9 %. Potem šele pride kino — izdatki so sicer dosegli največjo vsoto, namreč 132,5 milijarde lir, toda v primerjavi s prejšnjim letom pomeni to le porast za 5,4 %. Za šport so zapravili Ita- lijani 15,5 milijarde lir ali 1,5 % več kot leto poprej. Na koncu pa je gledališče: 8,4 milijarde lir in samo 0,9 % več kot prejšnje leto.

Izdajatelj, lastnik in založnik: Dr. Franc Pelek, Velikovec. Uredništvo in uprava: Celovec - Klagenfurt, Gasometer- gasse 10, telefon 56-24. Glavni urednik: Rado Janežič, odgovorni urednik: Lavra Poločnik. — Tiska založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje. — Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Celovec - Klagenfurt 2, Postfach 124.